

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
PEDAGOGICKÁ FAKULTA
Katedra tělesné výchovy

Zájem o lyžařské výcvikové kurzy na základních školách

Interest in the ski courses in elementary schools

Bakalářská práce
Bachelor Thesis

LENKA DROBNÁ

Vychovatelství
Kombinované studium

Vedoucí práce: PaedDr. Ivan Příbyl

PRAHA 2012

P r o h l á š e n í

P r o h l á š u j i,

že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně pod vedením PaedDr. Ivana Příbyla. V práci jsem použila informační zdroje uvedené v seznamu.

Ve Starém Bydžově, 23. března 2012

.....

Lenka Drobná

Poděkování:

Ráda bych na tomto místě poděkovala panu PaedDr. Ivanu Příbylovi za poskytnuté rady a odborné vedení závěrečné práce.

Ve Starém Bydžově, 23. března 2012

.....

Lenka Drobná

Obsah

1.	Úvod	7
2.	Problém a cíl práce	7
3.	Teoretická část - Lyžařské kurzy a jejich účel	8
3.1	<i>Personální zajištění lyžařského výcviku</i>	9
3.2	<i>Bezpečnost a ochrana zdraví</i>	10
3.3	<i>Pracovněprávní a ekonomické zajištění</i>	11
3.4	<i>Historie lyžařských kurzů</i>	12
3.5	<i>Historie lyžování v Rokytnici nad Jizerou</i>	13
3.6	<i>Organizace a průběh LVK ZŠ Karla IV. Nový Bydžov</i>	14
3.7	<i>Faktory ovlivňující výuku lyžování dětí</i>	16
3.8	<i>Charta práv dětí na sport</i>	17
4.	Hypotézy práce	18
5.	Metodologie výzkumu	19
5.1	<i>Výzkumný soubor</i>	19
5.2	<i>Struktura dotazníku</i>	20
6.	Výzkumná část - Analýza odpovědi respondentů	21
6.1	<i>Vyhodnocení jednotlivých otázek</i>	21
7.	Diskuse	64
8.	Závěr	66

Abstrakt

Ve své bakalářské práci analyzuji zájem dětí o lyžařské výcvikové kurzy, které pořádají základní školy. Svůj průzkum jsem provedla na dvou různých základních školách. Jedna základní škola – Sever Hradec Králové se nachází v krajském městě Hradec Králové, druhá škola ZŠ Karla IV. je v Novém Bydžově, na které působím jako vychovatelka.

Motivaci dětí jsem zjišťovala prostřednictvím dotazníků, u kterých v převažující části otázek byly předdefinovány odpovědi.

Snahou mé práce bylo porovnat motivaci dětí k absolvování lyžařského výcvikového kurzu ve dvou různých městech, kdy jedno má charakter velkoměsta (Hradec Králové) a druhé město je malé se spádovou oblastí okolních vesnic.

Klíčová slova

Lyžařský výcvikový kurz, finanční prostředky, motivace dětí, pedagog, sjezdové lyžování, snowboard, běžecké lyžování.

Abstract

In my thesis I analyze the interest of children in ski training courses organized by the school. My survey I conducted at two different elementary schools. First Elementary School is located at regional town Hradec Králové second one is in Nový Bydžov where I have been working as governess.

I investigated children's motivation through questionnaires in which the predominant part of the questions were pre-defined answers.

The aim of my work was to compare children's motivation to complete a ski training course in two different cities, where one has the character of the city (Hradec Králové) and the second character is a small town.

Key words

Ski training courses, funding, children's motivation, downhill skiing, snowboarding, cross country skiing.

Souhlasím s půjčováním bakalářské práce v rámci knihovních služeb.

1. Úvod

Lyžování je pro širokou veřejnost v dnešní době stále více prostředkem seberealizace, stimulem tělesného zdokonalování, psychického vyrovnění, rekreační aktivitou. Do výuky lyžování jsou vedle technických učebních cílů stále častěji včleňována témata jako sociální interakce a komunikace, vnímání přírody a prostředí vůbec, regulace psychických stresů, stmelování kolektivu apod.

Míra zátěže a způsob provedení u rekreačního lyžování umožňuje začít s výukou i samotným lyžování již u dětí předškolního věku. Na kvalitě získané dovednosti se kromě psychického a fyzického stavu žáka či vnějších podmínek podílí rozhodující měrou způsob výuky.

Kvalifikaci instruktora školního lyžování jsem získala již v prosinci 2000, krátce po té, kdy jsem nastoupila jako vychovatelka na ZŠ Karla IV. v Novém Bydžově. Od té doby se každoročně po dobu dvou týdnů účastním lyžařských výcvikových kurzů, kde pracuji jako instruktorka.

2. Problém a cíl práce

Cíl práce je zjistit zájem o lyžařské výcvikové kurzy ve dvou rozdílných městech a to v Hradci Králové (dále jen HK) a v Novém Bydžově (dále jen NB). Nový Bydžov je město v Královéhradeckém kraji s 13 tis obyvateli, kde je životní úroveň nižší než v krajském městě. Mým cílem je analyzovat, jaký vliv má odlišné sociální a ekonomické zázemí na zájem dětí o LVK. Nejedná se pouze o vliv finanční situace, ale i o odlišný způsob života ve velkém krajském městě a v malém městě.

Problém práce spočívá ve zjištění, jak se životní úroveň ve dvou rozdílných regionech promítá v zájmu o LVK. Region Novobydžovska se potýká s nezaměstnaností ve výši 7,6 % a z tohoto důvodu mnoho rodin žije na úrovni životního minima. Situace v krajském městě Hradci Králové je značně odlišná.

3. Teoretická část - Lyžařské kurzy a jejich účel

Lyžařské výcvikové kurzy (dále je LVK) jsou neoddělitelnou součástí tělovýchovného procesu na základních školách. Seznamují žáky s pobytem na horách v zimní přírodě, učí je kladnému vztahu k prostředí, dávají základní znalosti lyžařské a turistické. Z hlediska tělovýchovného procesu rozvíjejí pohybovou všestrannost, a patří proto k neúčinnějším formám tělesné výchovy. Jsou základem pro trvalý návyk provozování zimních sportů, čímž značnou měrou přispívají k účinnému využití volného času pohybovou aktivitou a ke zvýšení zdatnosti.

Úkolem LVK je získat vědomosti, dovednosti a návyky pro pohyb v zimní přírodě, umožnit působení klimatických činitelů na zdraví organismu. Na LVK si žáci osvojují nové pohybové dovednosti a návyky pro pohyb v zimní přírodě. Nové poznatky získávají formou praktického výcviku a formou teoretických přednášek. Hlavní obsahovou náplní kurzu je lyžařský výcvik, který je přizpůsoben úrovni pohybových dovedností žáků.

Při výcviku se rozvíjejí tělesné schopnosti žáků, nezbytné pro zvyšování sportovní výkonnosti a celkové zdatnosti organismu. Seznamují se s technikou a metodikou lyžování. Osvojují si vědomosti o lyžařské výstroji a výzbroji, o mazání lyží, o zásadách pobytu v zimní přírodě, nebezpečí na horách, o horské službě, lyžařských soutěžích a jejich pravidel, o první pomoci, prevenci a hygieně. Pokročilí lyžaři se seznamují s rozšiřujícími prvky sportovního a závodního lyžování.

Nedílnou součástí LVK je seznámení s pravidelnou péčí o lyžařskou výstroj a výzbroj. Lyžařský výcvik se provádí podle platných učebních osnov.

Lyžařský výcvik se podle možnosti koná v místě školy, případně v blízkém okolí. Školy v podhorských a horských oblastech, u nichž jsou příznivé podmínky pro lyžařský výcvik v bezprostřední blízkosti, plní požadavky osnov zpravidla v hodinách tělesné výchovy, které lze pro tento účel spojit. Ředitel školy může rozhodnout o organizování soustředěného sedmidenního výcviku případně i s denním dojížděním. Školy, které vzhledem k nepříznivým sněhovým podmínkám nebo nevhodnosti terénu nemají možnost organizovat výcvik v místě, pořádají pro žáky stanovených ročníků škol LVK. Kurzu se zúčastňují zpravidla žáci 7. ročníku základní školy, eventuelně žáci

8. ročníku, kteří se nemohli z jistých důvodů zúčastnit kurzu v 7. ročníku. Objekty pro LVK musí vyhovovat platným obecně závazným právním předpisům a směrnicím.

LVK je zpravidla sedmidenní. V jednotlivých případech (např. větší vzdálenost místa konání výcviku) může ředitel školy prodloužit celkové trvání kurzu o dobu nezbytnou k cestě na hory a zpět.

3.1 Personální zajištění lyžařského výcviku

Za personální zajištění výcviku kvalifikovanými pracovníky zodpovídá ředitel školy, který také určí vedoucího LVK, zpravidla zkušeného učitele tělesné výchovy. Lyžařský výcvik vedou instruktoři školního lyžování z řad učitelů a výchovných pracovníků, v případě potřeby externí pracovníci přijatí na základě dohod o provedení práce. Kvalifikační podmínky pro výkon funkce instruktora školního lyžování stanovuje zvláštní předpis.

Vedoucí LVK odpovídá za řádnou organizační přípravu kurzu, personální zajištění, vhodný objekt, dopravu, kontrolu lyžařského vybavení žáků apod. Před odjezdem na lyžařský výcvik upozorní na nutnost seřízení bezpečnostního vázání lyží. Žáci prokáží seřízení bezpečnostního vázání lyží potvrzením servisu, popř. čestným prohlášením zákonných zástupců. Vedoucí LVK též zpracovává program LVK, plán výcviku, diferencovaného podle výkonnosti žáků. Program LVK schvaluje ředitel školy. Při vlastní realizaci LVK řídí vedoucí LVK práci lyžařských instruktorů, dbá na dodržování stanoveného programu praktické i teoretické části výcviku a odpovídá za hospodaření při LVK. Nepřesáhne-li počet účastníků LVK 60 žáků, vedoucí LVK vede výcvik jednoho družstva.

Lyžařský instruktor odpovídá za splnění výchovného a výcvikového programu svěřeného družstva, za zdraví a bezpečnost jeho členů. Podle pokynů vedoucího LVK vykonává pedagogický dozor a pomáhá při zajišťování teoretického a kulturně výchovného programu. Družstvo má nejvíce 15 žáků. Péči o zdraví účastníků je povinen zajistit vedoucí LVK nebo lyžařský instruktor, který má pro tuto práci potřebné předpoklady a znalosti. Účastní-li se LVK více než 30 žáků, musí být ustanoven

zdravotník (lékař, posluchač vyššího ročníku lékařské fakulty). V zájmu zvýšení péče o zdraví účastníků LVK doprovázejí i kurzy s nižším počtem než 30 žáků tři dospělé osoby, z nichž jedna má zdravotnickou kvalifikaci.

3.2 Bezpečnost a ochrana zdraví

Lyžování patří mezi nejoblíbenější sporty jak pro mládež, tak i pro dospělé. Výrazný zdravotní přínos zimního pobytu na horách však nepříznivě ovlivňují lyžařské úrazy. U žáků, kteří se lyžovat teprve učí, je pro předcházení úrazům rozhodujícím činitelem lyžařský cvičitel, který zná nejčastější okolnosti vzniku úrazů a stressovým situacím záměrně předchází. Tím současně vytváří u mladých lyžařů cenné předpoklady pro jejich pozdější samostatnou úrazovou prevenci při rekreačním sportu.

Za nejčastější příčinu úrazů jsou: žákova nepozornost, neobratnost, nezvládnutí lyží, chybná lyžařská technika. Jedná se o vnitřní subjektivní okolnosti, které sice vycházejí z úrovně žákových lyžařských dovedností a rysů osobnosti, a proto je musíme při výcviku respektovat. Průběh výcviku a zejména vznik úrazové situace ovlivňuje jako celek řada různých okolností a jsou-li některé pro žáka nepříznivé, je třeba ostatní přizpůsobit tak, aby byly lehčí a snadnější. To je projev pedagogického citu lyžařského cvičitele a patrně rozhodující podmínka pro předcházení úrazům. Rozhodujícím činitelem úrazové zábrany je takový cvičitel, který je pro žáky vzorem i při vlastním dodržování pravidel bezpečnosti. Přesto však úrazové situace při lyžařském výcviku mládeže vznikají a může dojít i k úrazům. Pro snížení rizika jejich vzniku je třeba, aby se na úrazové prevenci podílelo co nejvíce dalších činitelů – rodina, škola, Horská služba, lyžařské servisy a další, ale hlavně všichni lyžaři.

Rodiče (zákonní zástupci) žáka předloží před odjezdem prohlášení o tom, že je žák zdravý, nebylo mu nařízeno karanténní opatření a ani jim není nic známo o jeho eventuálním styku s nakažlivou chorobou. Vedoucí LVK přiměřenou dobu před odjezdem doporučí rodičům, aby nechali odborně seřídít bezpečnostní vázání na lyžích svého dítěte. Před zahájením výcviku zajistí vedoucí LVK řádné poučení žáků o možnostech vzniku úrazu. Úrazová prevence jsou částí teoretické výuky na LVK (první pomoc, nebezpečí na horách). Vedoucí LVK registruje případné školní úrazy. Je

nutné, aby pro případ ošetření ve zdravotnickém zařízení měl každý žák k dispozici svůj průkaz zdravotní pojišťovny a znal své rodné číslo. Lyžařský instruktor je povinen při výcviku dbát na úroveň vyspělosti, výkonnost a zdravotní stav žáků. Při rozřazení do družstev se nevyžaduje od úplných začátečníků předvedení výkonu, který by byl nad jejich síly, ale zařadí se přímo do družstva, které zahájí základní výcvik.

Lanovky a vleky se používají jen pro organizovaný a metodicky vedený výcvik po řádném poučení o všech pravidlech a bezpečnostních předpisech jízdy na vlecích a lanovkách. Během pobytu na horách jsou všichni účastníci LVK povinni dodržovat pokyny příslušníků Horské služby a respektovat výstražná znamení na nebezpečných místech. Po celou dobu LVK jsou všichni instruktoři povinni vyžadovat dodržování kázně, denního řádu a životosprávy, nedovolit žákům přeceňovat své síly nebo prokazovat nemístnou odvahu. Výcvik se provádí v terénu, který odpovídá lyžařské vyspělosti družstva. Za krajně nepříznivých podmínek (hustá mlha, sněhová bouře) se výcvik omezuje nebo nekoná. Při turistice na lyžích jedou žáci ve skupině v pravidelných odstupech, které se při zhoršené viditelnosti zkracují až na dotek. Skupina se řídí pokyny vedoucího, který jede v čele. Jako závěr je určen zkušený lyžař. Provádí se časté překontrolování počtu účastníků v průběhu akce i při jejím zakončení.

Zpravidla třetí den LVK se doporučuje z hlediska zdravotního zařadit odpočinkový půldenní program bez lyžařského výcviku.

3.3 Pracovněprávní a ekonomické zajištění

Školský úřad nebo ředitel školy s právní subjektivitou mohou přispět na výdaje žáků spojené s LVK t.j. ubytování, stravování, jízdné a jiné výdaje připadající výhradně na žáky, pokud jsou finančně zajištěny prioritní úkoly vyplývající z působnosti ředitele školy nebo školského úřadu.

Škola je při sjednávání a organizaci LVK povinna zabezpečit, aby výdaje na stravování a ubytování byly zúčtovány odděleně za žáky a doprovázející osoby, nebo aby na společných fakturách byly výdaje na žáky a doprovázející osoby rozděleny. Doprovázejícím pracovníkům náleží cestovní náhrady. Učitelům, instruktorům

a zdravotníkům se může poskytovat příspěvek za používání lanovek a vleků v rámci lyžařského výcviku. Příspěvek se proplácí podle skutečných výdajů.

Lyžařskou výzbroj a výstroj si pořizují žáci sami na vlastní náklady. Školy mohou vytvářet podle svých možností základní fond lyžařské výzbroje a zapůjčovat toto vybavení žákům, instruktorům a výchovným pracovníkům. Žákům může být též zapůjčována lyžařská výzbroj, kterou školské úřady soustředí v domech dětí a mládeže nebo na školách a školských zařízeních.

3.4 Historie lyžařských kurzů

Lyžování ve školách patří ke světlým stránkám naší pedagogiky. Byli jsme první zemí, kde lyžování našlo uplatnění při výchově školní mládeže. V roce 1887 Josef Rosler-Ořovský objednal první lyže v Norsku pro Bruslařský spolek v Praze a zakládá lyžařský kroužek. Byl to po Skandinávii první lyžařský spolek na území Evropy. Rok 1887 můžeme tedy považovat za začátek organizovaného lyžování v Českých zemích. Byl i prvním naším lyžařem instruktorem a také jako první k nám pozval lyžařské instruktory ze severských zemí, hlavně z Norska.

Již koncem 19. století se objevilo lyžování na školách v Krkonoších. Krkonošští učitelé zaváděli organizovaný školní výcvik a prosadili jeho zařazení do školních předpisů a později i do školních osnov. Jan Buchar byl řídící učitel v Dolních Štěpnicích, kde zavedl výuku lyžování v hodinách tělesné výchovy. Byl hlavní osobností, která se zasloužila o rozvoj lyžování a turistiky v Krkonoších. Svou pokrokovou činnost začal Jan Buchar v létě roku 1884. Již v následujících letech organizoval pravidelné lyžařské výlety školních dětí do Krkonoš. Pod jeho vlivem se začalo uplatňovat lyžování i na ostatních krkonošských školách. Mezi krkonošskými učiteli našel řadu spolupracovníků a následovníků, jako byli učitelé Jodas, Ďoubalík, Mečíř, kteří vedle lyžařského výcviku mládeže a turistiky začali organizovat i lyžařské závody školní mládeže v Čechách. V roce 1890 vyrobil první lyže kolář Soukup v Horní Branné. O dva roky později obdivoval lyže hrabě Harrach na světové výstavě v Oslu a tak Správa lesů v Horní Branné objednala lyže pro lesní zaměstnance na Jilemnickém panství. Již v roce 1890 prosadil Jan Buchar u školních úřadů právo nahradit tělocvik

sáňkováním. O pět let později povolily školské úřady jemu a pak i dalším krkonošským školám, v hodinách tělesné výchovy lyžovat. Protože se záhy zlepšila i zimní školní docházka, význam lyží ocenily i školské úřady. Tento velmi pokrokový způsob tělesné výchovy na krkonošských školách byl vzorem i pro ostatní horské oblasti nejen u nás, ale i v zahraničí. Postupně získávalo lyžování v tělesné výchově na školách stále významnější úlohu a širší uplatnění.

Byly organizovány kurzy pro učitele, závody školní mládeže a konečně i zájezdy škol z měst na lyžařské túry i k několikadennímu pobytu na horách. V období od roku 1920 až do roku 1939 se lyžování pevně zakotвило v osnovách školní tělesné výchovy a byly položeny základy i k organizovaným lyžařským zájezdům do hor. I když lyžování bylo součástí tělesné výchovy v podhůří již koncem 19. století, první zmínka ve školních osnovách se objevuje až v „Prozatímních osnovách“ z roku 1922. V letech 1933, 1939, 1945 se lyžování objevuje v osnovách škol obecných i středních, ale pouze jako nepovinná sezónní činnost tam, kde k tomu jsou podmínky. Po roce 1945 dochází k úpravám a propracování osnov lyžařského výcviku, ale k významu školního lyžování přispěl hlavně dokument „Jednotná osnova tělesné výchovy“ z roku 1960, která umožňovala propojení povinné školní tělesné výchovy s mimoškolní. Tyto okolnosti umožnily zakládat v horských oblastech sportovní lyžařské třídy a kroužky. Zvýšila se tím nejen obecná povědomost o lyžování, ale i úroveň závodního lyžování.

3.5 Historie lyžování v Rokytnici nad Jizerou

Základní škola Karla IV v Novém Bydžově již několik let pořádá LVK v Rokytnici nad Jizerou, Základní škola Sever v Hradci Králové pořádá kurz v Bedřichově.

Již v roce 1893 začal v Rokytnici na Jizerou truhlář Povliček vyrábět jedny z prvních lyží, lyžařský klub však založili němečtí lyžaři teprve v roce 1908. První závody, a to ve skoku na lyžích, se v Rokytnici nad Jizerou konaly v roce 1913. O českém spolkovém životě nebylo v kronikách města až do roku 1946 nikdy nic zaznamenáno. Teprve 13. března 1946 se konala ustavující schůze jednoty Sokol.

Vznikl nový spolek nazvaný Sportovní klub Rokytnice nad Jizerou. Ten sdružoval i různá sportovní odvětví – lyžování, hokej, plavání, stolní tenis, šachy. Dne 7. ledna 1947 pořádala Sokolská jednota v Rokytnici nad Jizerou první lyžařské závody Sokolské župy Krkonošské.

Rok 1948 a „činnost“ Akčních výborů se nevyhnuly ani historii krkonošského městečka. Dvacet členů sokolské tělovýchovné organizace bylo vyškrtáno a starosta Sokola musel do osmačtyřiceti hodin opustit Rokytnici nad Jizerou. V národním podniku Křižík je ustavena Dělnická tělovýchovná organizace. Bylo rozhodnuto o sloučení TJ Sokol s DTJ, společný název pro obě sloučené jednoty zněl TJ Spartak Rokytnice nad Jizerou. Psal se rok 1952. Rok 1954 položil základ vzniku dnešního lyžařského areálu Horní Domky. Byl postaven původní vlek s kapacitou 60 lyžařů za hodinu. TJ Spartak zůstala až do dnešní doby jedinou sportovní organizací v obci a sdružuje všechna sportovní odvětví.

3.6 Organizace a průběh LVK ZŠ Karla IV. Nový Bydžov

Základní škola Karla IV. Nový Bydžov pořádá pro své žáky 7. tříd každoročně dva týdenní výcvikové kurzy lyžování. Lyžařský výcvik se koná v Rokytnici nad Jizerou na chatě Tatra, která svou polohou i okolím je velmi vhodná právě pro pobyt dětí. Naše škola se nachází v oblasti, kde lyžování není příliš obvyklým sportovním vyžitím obyvatel, a proto musíme dětem poutavým způsobem přiblížit pobyt na horách a podnítit v nich zájem o lyžování a jiné zimní sporty. Již po začátku školního roku postupně začínáme připravovat děti na lyžařský výcvik. Promítáme jim videozáznamy z předchozích kurzů jejich spolužáků a formou besed a diskuzí se snažíme i ty děti, které jeví menší zájem, motivovat k účasti na lyžařském kurzu. Škola má zájem, aby se kurzu účastnilo co nejvíce dětí. S účastí dětí musí samozřejmě souhlasit rodiče nebo jejich zákonní zástupci, kteří obdrží v průběhu prvního čtvrtletí školního roku závaznou přihlášku. Je možnost výběru mezi výcvikem na lyžích a snowboardu, přičemž jeden den všechny děti absolvují výlet na běžeckých lyžích.

V posledních letech musí rodiče za dítě zaplatit cca 1 500,- Kč za pobyt a k tomu se musí přičíst jízdné na vlecích, které činí zhruba 500,- až 800,- Kč. V některých

případech rodiče nebo děti neprojeví zájem o LVK, v jiných případech se stává, že rodiče na pobyt dětí nemají finanční prostředky. Někdy se děti neúčastní ze zdravotních důvodů. Škola je schopna vybavit část dětí lyžařskou výzbrojí, což právě může pomoci ekonomicky slabším rodinám. Den před odjezdem na výcvik děti shromáždí v prostorách školy svou lyžařskou výzbroj, jejíž stav a kompletnost zkontroluje vedoucí lyžařského výcviku. Před odjezdem vybere instruktor od všech dětí potvrzení o bezinfekčnosti a kartičku zdravotní pojišťovny. Jednoho běhu se účastní přibližně třicet dětí, tři instruktoři, zdravotník a kuchař.

Chata Tatran je majetkem TJ Městec Králové a nemá žádný personál. Veškeré zásoby a potřeby na celý týdenní pobyt si škola musí zajistit a dopravit sama. Všichni účastníci LVK se plně podílí na všem, co souvisí s pobytem na chalupě, jako například úklid, odklizení sněhu, donášení pečiva a jiné.

Základním posláním výcvikového kurzu je sice lyžování, avšak neméně důležitou součástí je ubytování dětí, stravování a organizace jejich volného času. Po příjezdu autobusem do místa konání kurzu si děti odnesou veškerou svoji výbavu a výstroj včetně zásob potravin a veškerý materiál, který jsme přivezli na celý pobyt na chatu. Již toto první setkání s místem je pro děti zážitkem, neboť chata není dopravně přístupná a všechna břemena se musí vynosit cca 100 metrů do prudkého kopce. Po krátkém seznámení s prostředím chaty odcházíme kolektivně na procházku, během které se děti seznámí s lyžařskými terény, na kterých bude probíhat výcvik, s částí města, kam chodíme na nákupy a případně za zábavou, a s nejbližším okolím. Po návratu se děti shromáždí v jídelně, kde dostanou základní instrukce týkající se pobytu a povinností s ním spojených. Vedoucí LVK seznámí všechny přítomné s programem na příští den. Program může být pochopitelně upraven dle konkrétních klimatických podmínek. Žáci jsou seznámeni též s režimem dne, který je neměnný. Jedná se o určení služeb na další den. Jejich povinnostmi obvykle jsou mytí nádobí, zajištění ranního nákupu, vynášení odpadu, škrábání brambor a pořádek v jídelně, případně jiné aktuální práce. Následuje první večeře, po které mají děti po splnění svých povinností volnou zábavu až do večerky, která je stanovena na 22 hodinu. Další následující večery již mají děti program. Jaký bude rozvrh celého následujícího dne rozhoduje vedení kurzu vždy v předchozí večer na základě předpovědi počasí, sněhové pokrývky a její kvality.

3.7 Faktory ovlivňující výuku lyžování dětí

Velmi často se můžeme při výuce lyžování dětí setkat s následujícími otázkami, na které však nelze jednoznačně odpovědět. Je to např. otázka, od kterého věku lze děti vést k lyžování, zda se musí chlapci a děvčata učit odděleně apod. Pokud chceme hovořit o výuce jako o výchovném prostředku, je vhodný věk k začátku výuky dětí 4 – 5 let. Už dvouleté dítě se může pohybovat v lyžařském prostředí. Z každého dítěte, které začne s lyžováním až v deseti letech, může vyrůst výborný lyžař. Potíže s výukou mohou nastat až u dětí starších deseti let, které dosud nemají zkušenosti s jiným druhem sportu. Optimální věk pro výcvik na lyžích je 5 – 10 let. Až do dvanácti let věku mohou výcvikem projít dívky i chlapci společně. Kolem čtrnácti let dochází k výrazným rozdílům mezi děvčaty a chlapci. Dívky lyžují více s citem, chlapci zapojují více síly. Zjednodušeně řečeno, dívky chtějí jezdit pěkně, chlapci rychle. Tyto rozdílné pohledy nelze přehlížet.

Sníh, počasí, volný terén to jsou prožitkové faktory výuky lyžování. Výuka pod širým nebem znamená, že jen v málo případech výuka probíhá za optimálních podmínek. Často za bouře, hustého sněžení či snížené viditelnosti ani nelze v tom pravém slova smyslu hovořit o nácviku správné techniky jízdy. Co však v takovýchto situacích dělat? Čím horší jsou podmínky, tím více musí učitel žáky upoutat a zaujmout. Je třeba cíleně vést výuku výchovným směrem, naučit děti, jak se v takových situacích chovat, co mohou očekávat. Zimu a vítr lze překonat vhodným oblečením. Na zledovatělém povrchu se můžeme pohybovat s řádně nabroušenými hranami. Velmi důležité je naučit děti správnému chování. Za silného větru je možné najít chráněné místo, terénem vytvořené závětrří, čím horší viditelnost je, tím pomaleji je třeba jet, čím je chladněji, tím více se musí děti pohybovat. Tyto návyky se získají zkušeností, nikoli pouhým výkladem. Děti se musí naučit brát počasí takové, jaké je. Přestože znalost různých druhů sněhových vloček, různých druhů sněhu apod. nenaučí děti lépe zatáčet, ale děti si zimě přivyknou. Jen tak se pak přizpůsobí všem podmínkám a nevyvede je špatné počasí z rovnováhy, tak jako některé dospělé, pro něž je lyžování pouze sport při pěkném počasí.

Suverénní lyžař je ten, kdo se dokáže přizpůsobit všem sněhovým i povětrnostním podmínkám. Sjezdovky jsou na rozdíl od volného terénu značené, upravované a dalo by

se říci i bezpečné. To však neznamená, že výuka by měla být oproštěna od jízdy v hlubokém sněhu. Naopak. Také jízda v hlubokém sněhu je známkou suverénního lyžaře. Pod širým nebem není k dispozici posluchárna a často ani ideální svah s ideálními povětrnostními a sněhovými podmínkami. Učitel si tedy musí umět poradit i s méně příznivými podmínkami, musí dokázat přizpůsobit výuku. Je sice dobré si vše naplánovat, ale schopnost improvizace je daleko důležitější.

Často se podceňuje to, jaký vliv má správné vybavení na výuku. Proto je důležité, aby rodiče byli včas informováni, jaká lyžařská výzbroj je pro jejich děti vhodná. V dětech je pak třeba vypěstovat vztah k lyžařskému vybavení, jako k jejich oblíbené hračce. Proto při poškození skluznice, hran apod. by mělo dítě být svým lyžím „lékařem“, který se o ně postará. Jestliže dítě získá kladný vztah k lyžím, obuvi, vázání, hůlkám, pak o ně bude správně pečovat.

Na výuku lyžování má bezesporu vliv také to, v jaké instituci je výuka prováděna. Zda se jedná o lyžařský oddíl, veřejnou školu či o lyžařský výcvik na základní škole. Všude jsou jiné výukové možnosti. Při výuce lyžování na školách se nemusí vždy jednat pouze o samotné lyžování. K problematice je přistupováno komplexněji, např. důraz může být kladen na znalost teorie, na vztah zdraví a lyžování apod. I přes všechnu volnost by se měli učitelé řídit osnovami, které jsou dány Ministerstvem školství ČR. Na základních školách se nejedná jistě o výcvik v oblasti lyžařského sportu, ale jedná se především o výchovu sportovní všeobecně. Učitel je především pedagog, až v druhém případě učitel lyžování. V tom je např. rozdíl od komerční lyžařské školy.

3.8 Charta práv dětí na sport

Ráda bych ocitovala některé požadavky z „Charty práv dětí na sport“, proklamované švýcarskými tělovýchovnými pedagogy. Se zásadami této charty se osobně velmi ztotožňuji. Seznámila jsem se s nimi v knize J. Soukupa Lyžování podle alpských lyžařských škol.

- Dítě musí být přijímáno takové, jaké je. I když není právě nejšikovnější, má právo na účast v dětském sportu,

- při hrách a sportování dětí není nejdůležitější výkon, ani dokonalost pohybové techniky, ani vybavení. Důležitá je účast a radost,
- děti mají při sportu právo na plně fundované a kvalitní vedoucí. Jak ti nejslabší, tak ti nejzdatnější mají právo na povzbuzení. Ty druhé je třeba vést, aby se naučily respektovat méně fyzicky zdatné a aby se jim v žádném případě neposmívaly,
- přípravu cvičitelů a vedoucích je třeba vést tak, aby si uvědomili obtížnost práce, která je očekává. Jejich výchovné ambice musí značně převažovat snahu o výcvik přeborníků,
- děti mají právo soutěžit s dětmi s přibližně stejnou výkonností,
- dítě má právo nebýt přeborníkem. Musí mít možnost vyvíjet se jak tělesně tak duševně harmonicky, aniž by na jedné straně muselo překonávat rekordy a aniž by se na druhé straně muselo stát zhýčkaným mazlíčkem.

Domnívám se, že tyto pedagogické zásady jsou beze zbytku přijatelné pro učitele, zabývající se výukou lyžování dětí. Je třeba si uvědomit, že dítě by lyžařský kurz nemělo absolvovat z donucení, ale z vlastní touhy po poznání něčeho nového. Určitý problém je u dětí z rodin, kde ke sportovním aktivitám není žádný kladný vztah a dítě se v mnoha případech s tímto negativním jevem velmi rychle přizpůsobí. Je pochopitelné, že pedagog, jakkoliv zkušený, nemůže během jednoho týdne tento negativní postoj zvrátit. Může však dítěti ukázat na další možnosti lidské aktivity. Potom je možné, že dítě při svém dospívání v dalších letech lyžování objeví.

4. Hypotézy práce

Hypotéza č. 1 – mají žáci ze ZŠ v HK vzhledem k vyšší životní úrovni větší zájem o zimní sporty, hlavně o lyžování ve srovnání se žáky v NB ?

Hypotéza č. 2 – je zájem o opakovanou účast žáků na výcvikových kurzech vzhledem k jejich finanční dostupnosti je větší u žáků NB nebo u žáků HK?

Hypotéza č. 3 – jezdí žáci na LVK z vlastní iniciativy nebo to berou jako povinnost?

5. Metodologie výzkumu

5.1 Výzkumný soubor

Dotazníky jsem rozdala na ZŠ Sever v Hradci Králové a na ZŠ Karla IV. v Novém Bydžově. Děti ze ZŠ v Hradci Králové jezdí na LVK do penzionu v Bedřichově s kompletně zajištěnými službami. Za týdenní pobyt děti zaplatí 2 200,- Kč. Děti ze ZŠ v Novém Bydžově jezdí na chalupu do Rokytnice nad Jizerou, kde si veškeré služby zajišťujeme sami. Cena za týden pro děti je 1 500,- Kč. Každá škola dostala cca 70 dotazníků, zkoumaný soubor však činí 50 respondentů za každou školu, celkem tedy práce zobrazuje názory sta žáků v převažujícím věku 14 – 15. let. Část dotazníků se mi nevrátila, část dotazníků byla zpracována značně smyšleně.

Názory žáků jsem vyhodnocovala formou dotazníků, neb se jedná o jeden z nejběžnějších nástrojů pro sběr dat pro různé typy průzkumů. Obecně dotazník se skládá ze série otázek, jejich cílem je získat názory a fakta od respondentů. Oproti jiným typům průzkumu (např. skupinový rozhovor) je možné prostřednictvím dotazníku získat informace s mnohem menší námahou. Dále se výsledná data dají mnohem jednodušeji zpracovávat v grafickém vyjádření. Při návrhu dotazníku jsem se snažila vyvarovat toho, aby otázky nebyly špatně formulovány a aby navržené odpovědi byly víceméně jednoznačné. Určitá nevýhoda dotazníku je, že každý žák ho vyplňoval anonymně a z tohoto důvodu může uvádět nepravdivé informace. U některých otázek, jak budu dále uvádět, se v některých případech odpovědi vzájemně vylučují. Návratnost dotazníku byla relativně vysoká, takže se domnívám, že odpovědi sta respondentů je dostatečně reprezentativní. Výsledky, kterým jsem dospěla jsem graficky zpracovala. Každý graf je zpracován v procentním vyjádření a ne v absolutních hodnotách. Domnívám se, že hodnoty uváděné v procentech vyjadřují více průkazně názor na danou problematiku. Některé otázky byly zpracovány volně, to znamená, že nebyly

předdefinovány odpovědi. U těchto typu otázek jsem se snažila odpovědi žáků shrnout do 4 – 6 typů odpovědi.

5.2 Struktura dotazníku

Dotazník (viz příloha č. 1.) je strukturovaný a skládá se z úvodní části, ve které žákům vysvětluji cíle dotazníku. Vstupní část obsahuje i pokyny, jak dotazník vyplňovat. Na obou školách jsem zajistila, aby dotazník rozdal pedagog, který také dohlížel nad jeho řádným zpracováním. Dotazník má celkem 28 otázek, které mířily do následujících oblastí:

- Identifikační otázky
- Otázky týkající se obecně zimních sportovních aktivit
- Otázky zaměřené na lyžařské vybavení
- Otázky týkající se konkrétního lyžařského kurzu (na tyto otázky žáci, kteří neabsolvovali žádný LVK, neodpovídali)
- Otázky zabývající organizačním zabezpečením kurzu

Kromě poslední oblasti otázky měly ve velké míře předdefinovány odpovědi. Dle typu otázky byly odpovědi definovány – ano, ne, nevím. Některé odpovědi byly strukturovány detailněji – ano, spíš ano, spíš ne, ne. Otázky č. 13 a 18 obsahují další subotázky tak, abychom mohli na základě těchto dílčích odpovědí analyzovat odpověď na hlavní otázku.

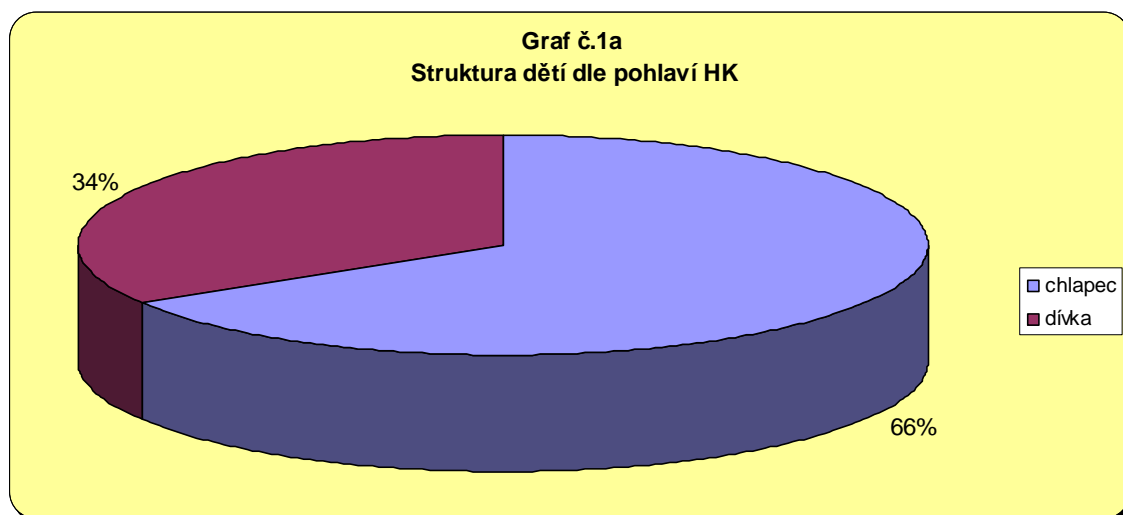
6. Výzkumná část - Analýza odpovědi respondentů

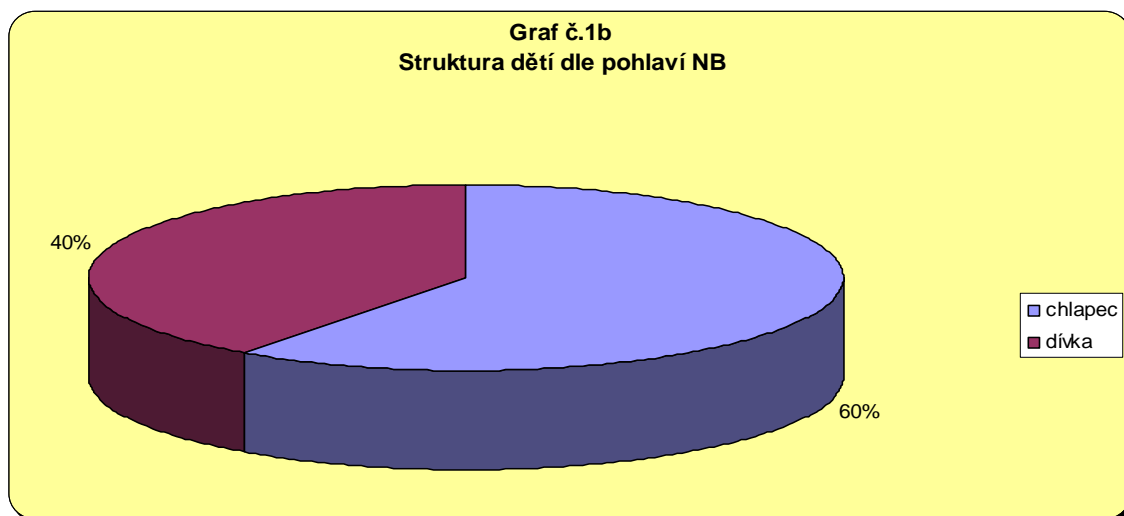
V této kapitole budu analyzovat odpovědi žáků zvláště za ZŠ HK a zvláště za ZŠ NB a z těchto odpovědí vyvodím závěry, důvody zájmu či nezájmu o LVK na ZŠ. V obecné rovině se budu snažit najít nedostatky, které se nacházejí na straně základní školy a odhalit tak slabá místa. Příslušní pedagogičtí pracovníci musí mít snahu přesvědčit příslušného žáka ke správnosti provozování zimních sportů. Měli bychom docílit toho, aby žáci v této věkové skupině nejezdily na LVK z donucení či za trest, ale právě aby LVK je nastartovalo k tomu, že v budoucnosti projeví aktivní zájem o zimní sporty.

6.1 Vyhodnocení jednotlivých otázek

Otázky 1 – 13 se mají obecnější charakter a snaží se získat odpovědi na to, zda-li děti mají zájem o zimní sporty, zejména o lyžování a jaké činitele je omezují.

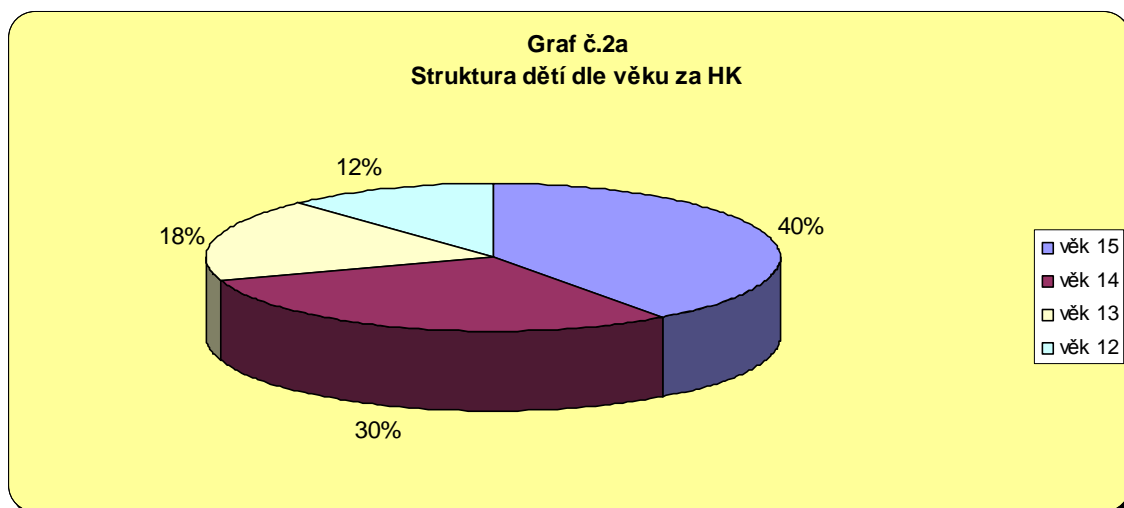
Otázka č. 1. Pohlaví žáka

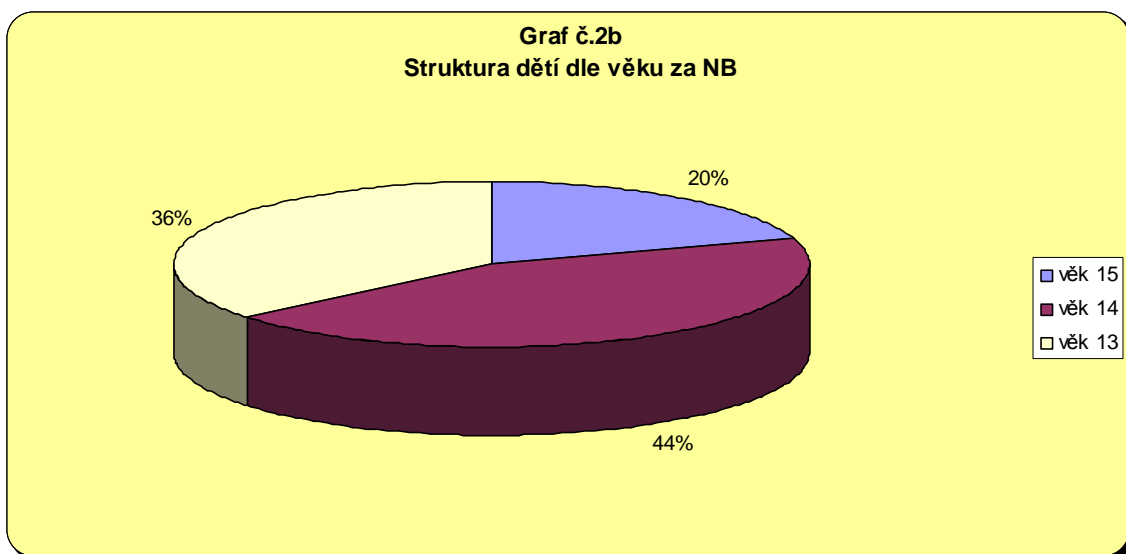

Z předložených grafů vyplývá, že jak v HK, tak v NB se v převažující míře kurzů zúčastnili chlapci. Tuto skutečnost není třeba dále podrobněji komentovat, neb tento poměr je též odvislý od poměru chlapců a děvčat ve třídě.

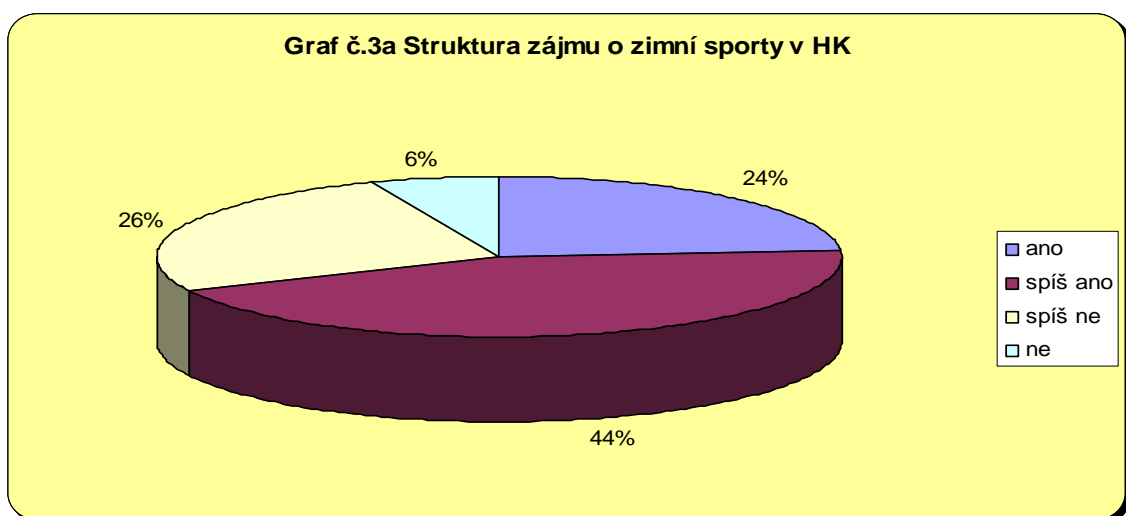
Otázka č. 2 se týkala věku dítěte.

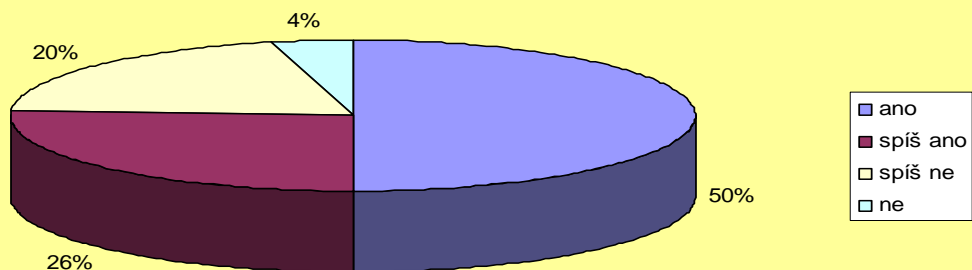

V HK byla převažující většina – 70% dětí ve věku 14 – 15 let. V Novém Bydžově se LVK zúčastňovaly děti spíše ve věku 13 – 14 let (tvořily 80%). Z tohoto důvodu i odpovědi u žáků Nového Bydžova ve složitějších otázkách typu finanční náročnosti jsou částečně irelevantní, neb ještě neznají hodnotu peněz.

Otázka č. 3 se zabývala zájmem o zimní sporty.

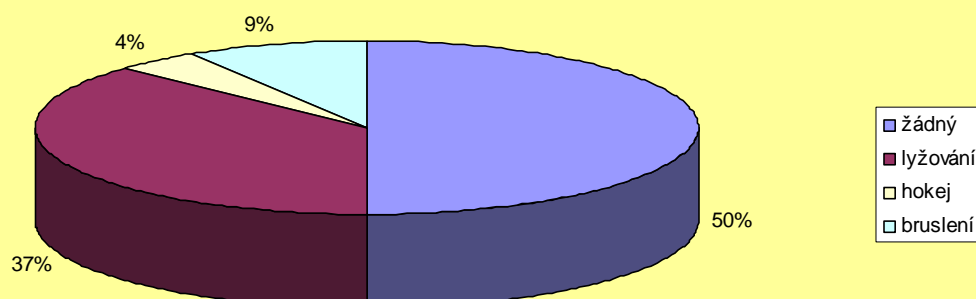
Graf č.3b Struktura zájmu o zimní sporty v NB

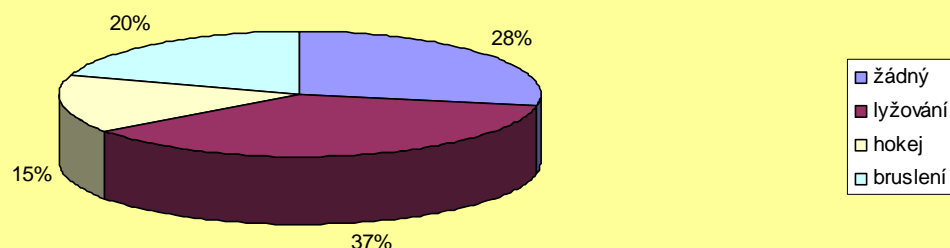
V odpovědích na tuto otázku vidíme první zajímavý závěr. V HK, kde je mnohem více možností trávení volného času 68% respondentů odpovědělo kladně na tuto otázku, zatím co v NB zájem o zimní sport má zájem 76% respondentů. V NB kromě krytého zimního stadionu žádný jiný zimní sport nelze provozovat, přesto respondenti mají větší zájem o zimní sporty, než respondenti v HK

Otázka č. 4 zjišťovala, jaký konkrétní zimní sport žák aktivně provozuje

Graf č.4a Struktura zájmu dětí o konkrétní zimní sport v HK

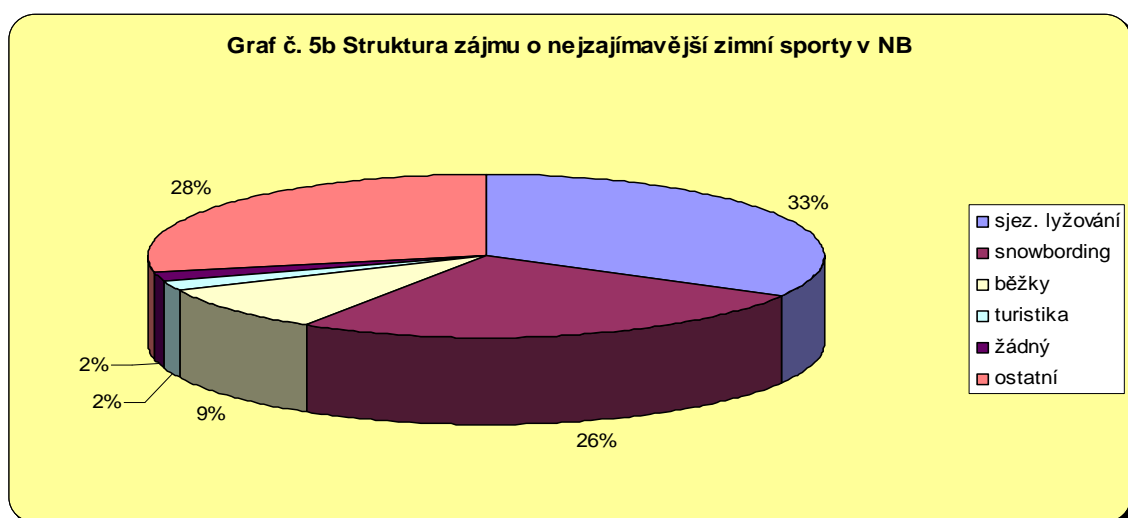
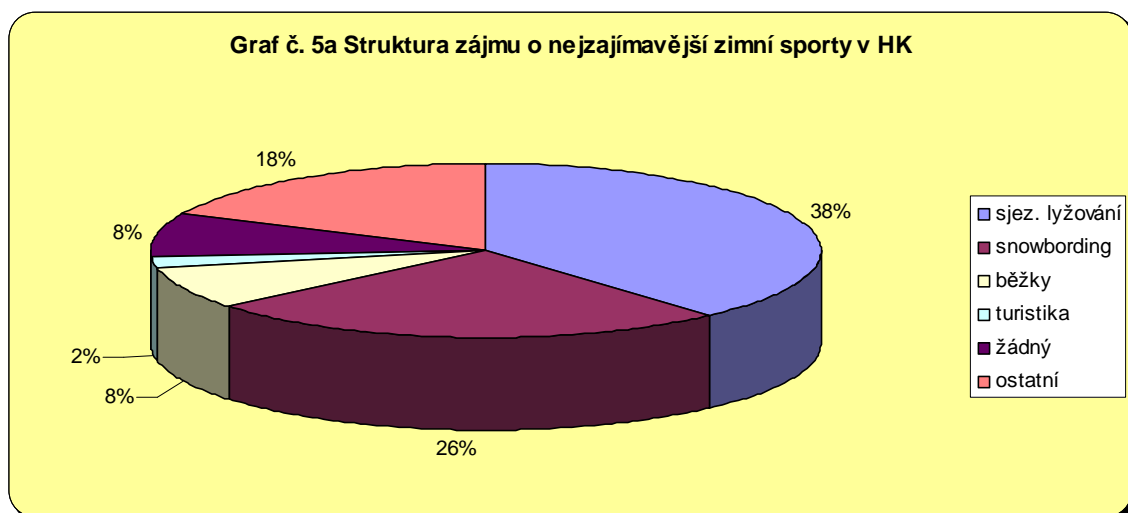
Graf č.4b Struktura zájmu dětí o konkrétní zimní sport v NB

V odpovědích na tuto otázku vidím určitou analogii s odpovědi na otázku předcházející. V HK 50% respondentů nemá vůbec zájem o žádný zimní sport. Když si uvědomíme, že HK leží v přiměřené dojíždějící vzdálenosti od Krkonoš či Orlických hor, tak pouze 37% respondentů má zájem o lyžování. Zde vidím jednoznačný úkol hlavně pro rodinu tak i pro pedagogy zaktivizovat těchto 50% žáků, kteří nemají vůbec žádný zájem o zimní sport. Toto zjištění v této věkové skupině je značně alarmující.

Naprosto jiná situace je u respondentů v NB. Zde pouze 28% respondentů nemá zájem o zimní sport. Zájem o lyžování je u obou skupin stejný a to 37%. Vzhledem ke skutečnosti, že NB má kvalitní zimní stadion, tak 20% respondentů se věnuje bruslení a 15% hokeji. Tento zájem dětí o zimní sport v NB vidím velmi pozitivně.

Otázka č. 5 zněla, který ze zimních sportů je pro tebe nejzajímavější

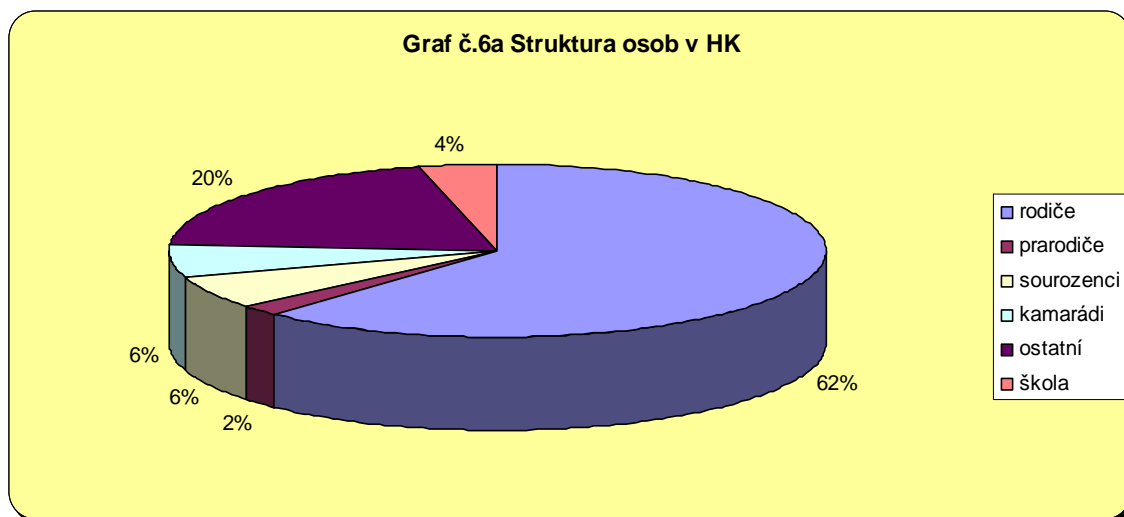
Tyto dva soubory se podstatným způsobem neliší. Převažující odpovědi je zájem u obou skupin o sjezdové lyžování a snowboarding. U respondentů v HK zájem o tyto dva sporty má zájem 64 % respondentů, v NB celkem 59% respondentů.

Je zajímavé, že u obou skupin je relativně nízký zájem o běžky, který činí v HK 8% v NB 9%. Domnívám se, že pořadatelé LVK by měli nějakým způsobem zatraktivnit běžecké lyžování a dětem to podat takovým způsobem, aby je běh na lyžích zaujal.

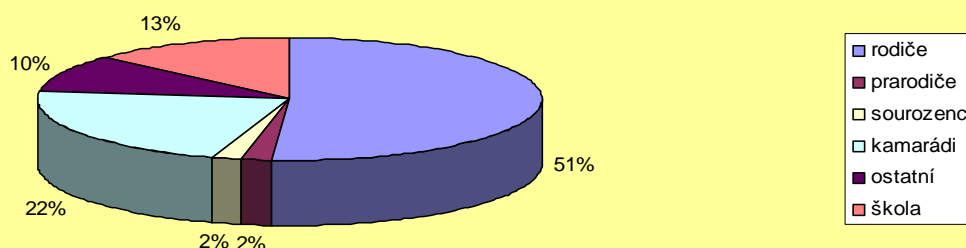
Ze své praxe mohu uvést, že naše ZŠ je si vědoma finanční náročnosti a neatraktivitu běžeckého lyžování pro tuto věkovou skupinu a z toho důvodu umožňuje žákům zapůjčit kompletní běžecké vybavení ve škole. Dále se ukazuje, že snowboarding není pouze okrajovou „módní“ záležitostí, ale má pouze částečně nižší podporu než sjezdové lyžování.

Je třeba se zabývat skutečností, z jakého důvodu žáci nemají v oblibě běžecké lyžování, které po finanční stránce je podstatně méně náročnější a při dobrých klimatických podmínkách lze provozovat téměř kdekoli.

Otázka č. 6 se zabývala, kdo přivedl žáka k zimním aktivitám

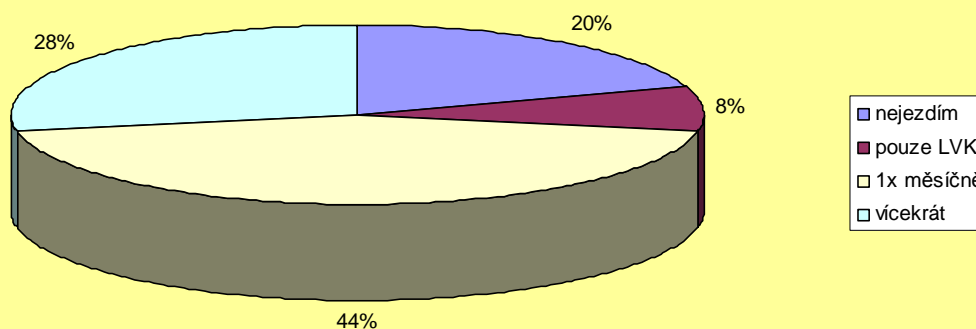
Graf č.6b Struktura osob v NB

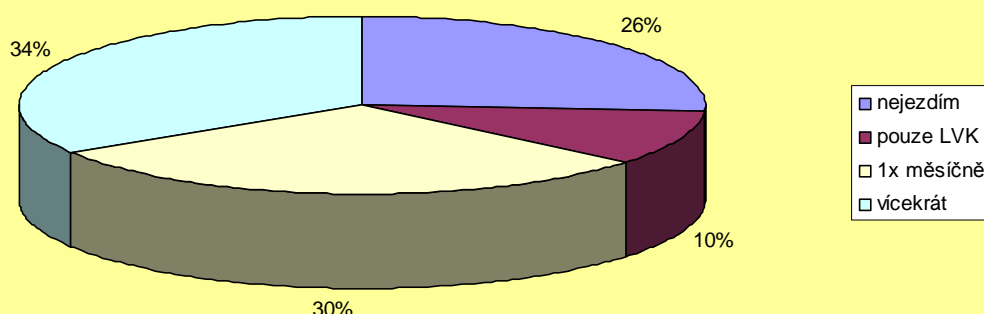
Z výše uvedených grafů lze vyvodit velmi zajímavé závěry, které vyplývají z jiného způsobu života v malém městě a krajském městě. V NB je vidět, že škola má aktivní podíl na motivaci žáků k provozování zimních aktivit. Podíl školy v NB činí 13%, zatímco v HK pouze 4%. Stejně tak v NB je pro děti lyžování asi dost atraktivní, proto o něm často diskutují. Z celkového počtu odpovědí 22% respondentů z NB přivedli k lyžování kamarádi. V HK v převažující míře děti přivedli k lyžování rodiče. Lze se domnívat, že rodiče sami lyžují, proto i své děti vedou k této aktivitě. Zde jako pozitivní vidím skutečnost, že škola v NB působí kladně na žáky co se týče zimních aktivit a částečně tak nahrazuje vliv nejbližší rodiny.

Otázka č. 7 se zabývala frekvencí výjezdu na hory

Graf č. 7a Struktura četnosti výjezdů na hory v HK

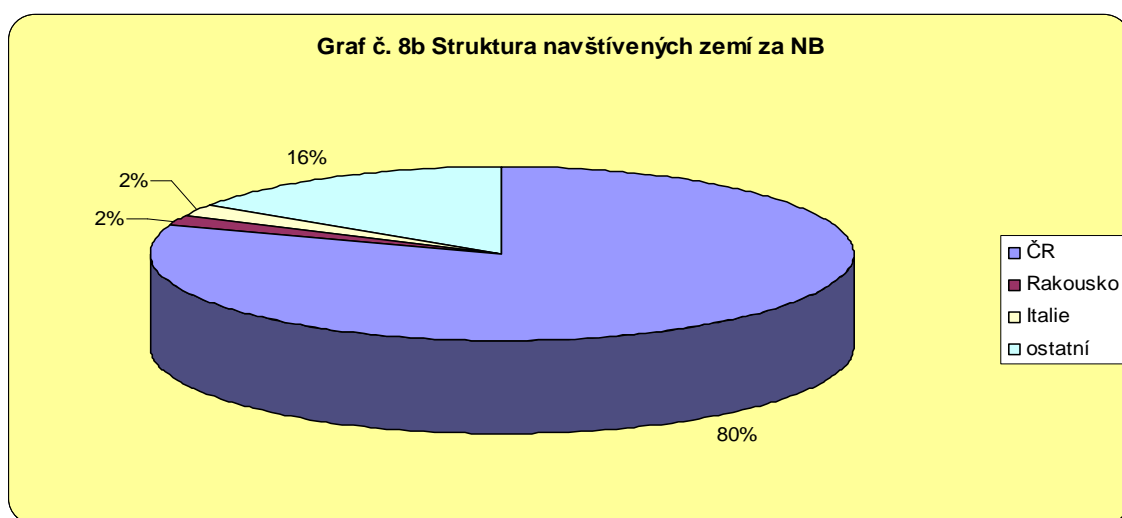
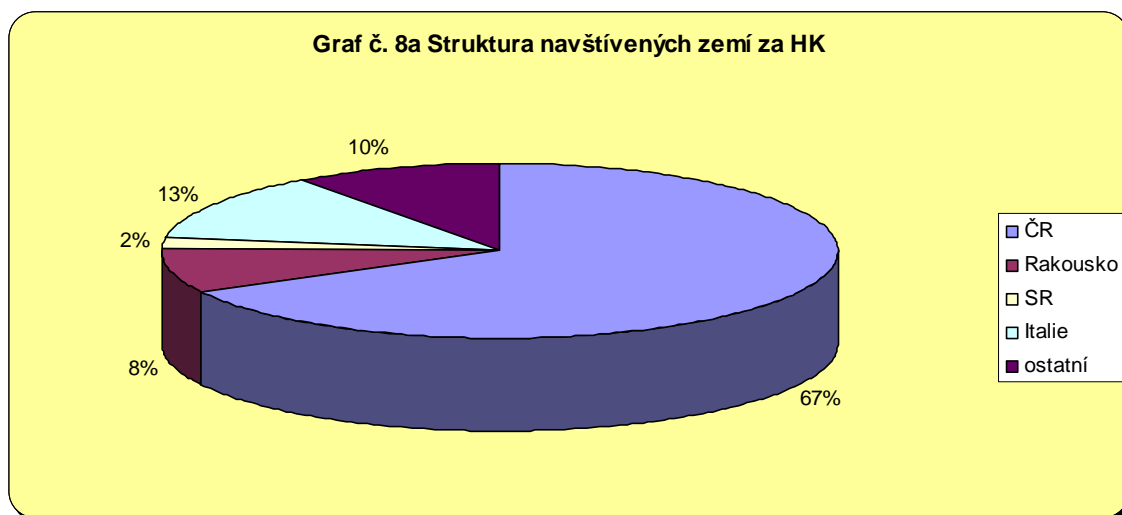

Graf č. 7b Struktura četnosti výjezdů na hory v NB

Také odpovědi na tuto otázku reflektují názory respondentů obdobným způsobem jako u předcházející otázky. V NB žáci na hory jezdí méně, proto je jim pobyt na horách vzácnější, a proto též o něm mezi sebou více diskutují. V NB 26% respondentů nejezdí vůbec, 10% pouze v rámci LVK a 30% pouze 1x měsíčně. V NB pouze 34% dětí se za sezonu dostane vícekrát na hory. Z předcházejících odpovědí vyplývá, že děti v NB o lyžování zájem mají, ale z důvodů, které budu analyzovat v dalších otázkách se pouze 1/3 dostane na hory častěji. Jiná situace je u respondentů v HK zde pouze 20% respondentů na hory nejezdí, 1x měsíčně vyjede 44% respondentů. Vícekrát na hory se však dostane méně dětí ve srovnání s NB pouze 28%. Z grafu lze tedy usuzovat, že v HK jezdí děti častěji se svými rodiči na víkendové pobyty.

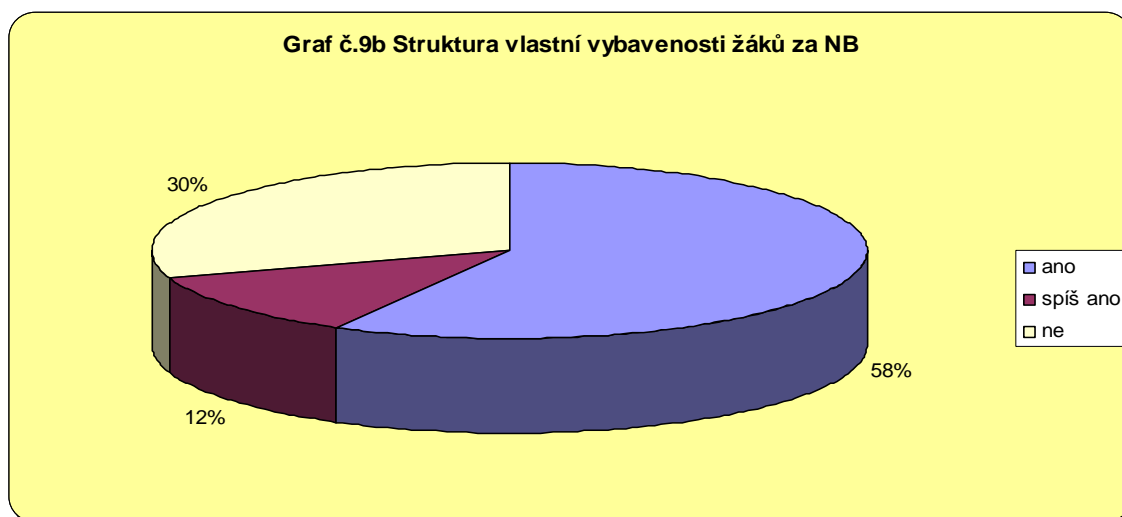
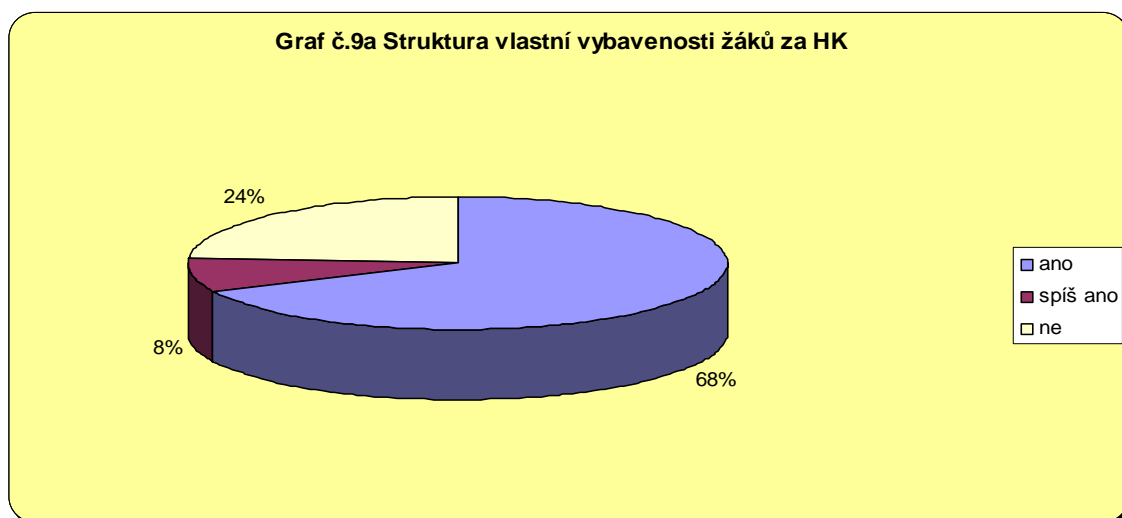
Otázka č. 8 zjišťovala , které země v rámci svých zimních aktivit respondenti navštěvují

Graf odráží odlišné sociální poměry rodičů v NB a v HK. V NB převažující většina žáků - 80% navštívila pouze Českou republiku, zatímco v HK tento podíl činí 67 %. Z ostatních zemí největší váhu má Itálie a Rakousko, což jsou pro Čechy klasické zimní zahraniční destinace. V NB navštívilo pouze 2% žáků Rakousko a 2% žáků Itálii. Uvedený rozdíl nemusí být způsoben však pouze nedostatkem finančních prostředků, neb je na zvážení, zda-li je lepší strávit 7 dnů v Krkonoších či 4 dny v Rakousku při zhruba stejné finanční náročnosti. Mnohé průzkumy prokazují, že naopak v České

republiky náklady na lyžování stažené na 1 km sjezdovky v příslušném středisku bývá až 2x dražší ve srovnání se zahraničními středisky. Pravdou však je, že ostatní náklady tj. cestovné, ubytování a strava jsou pořád na českých horách dostupnější. Lze také odvodit skutečnost, že rodiče žáků využívají cenově dostupné firemní chaty či vlastní chalupy.

Otázka č. 9 se týkala, zda-li respondent má svoje vlastní lyžařské vybavení

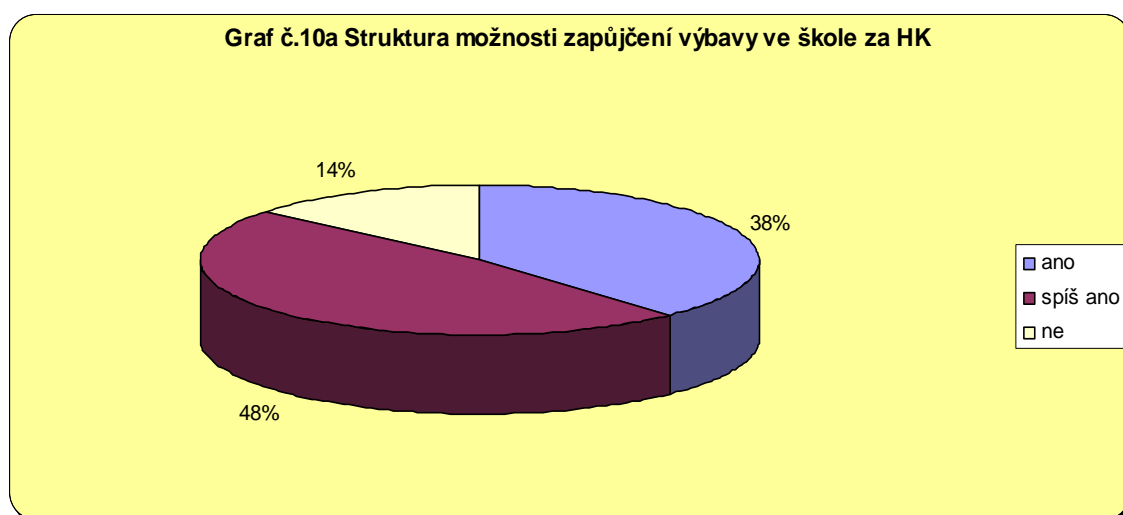

I v odpovědi na tuto otázku se zobrazuje různá sociální úroveň žáků, respektive jejich rodičů v HK oproti NB. Z odpovědi respondentů v HK vyplývá, že 68% má vlastní

vybavení zatímco v NB je to pouze 58%. V NB 30% žáků nemá vlastní vybavení, zatímco v HK tento podíl činí 24%. Zde vidím jednoznačnou úlohu školy, aby i při současném nedostatku finančních prostředků ve školství škola zajistila na své vlastní náklady zápůjčku lyžařského vybavení. Rozhodně takto vynaložené náklady jsou pro společnost nižší, než náklady při odstraňování patologicky nežádoucích jevů dospívající generace. Právě skupina dětí ve věku 14 - 15 let lze tímto způsobem pozitivně ovlivnit.

Na tuto otázku navazuje přímo otázka č. 10, která se týká možnosti zapůjčení lyžařské výbavy ve škole

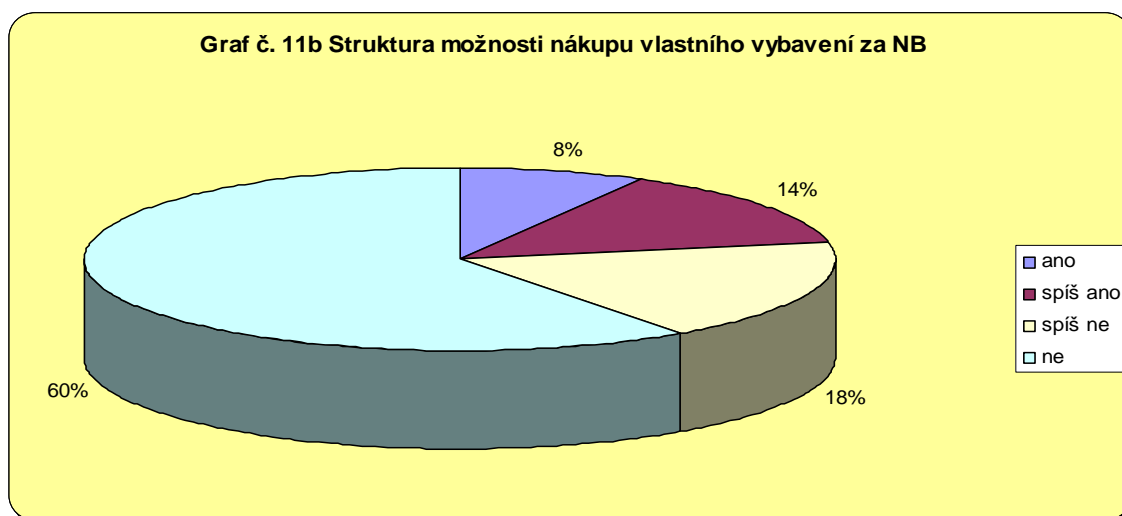
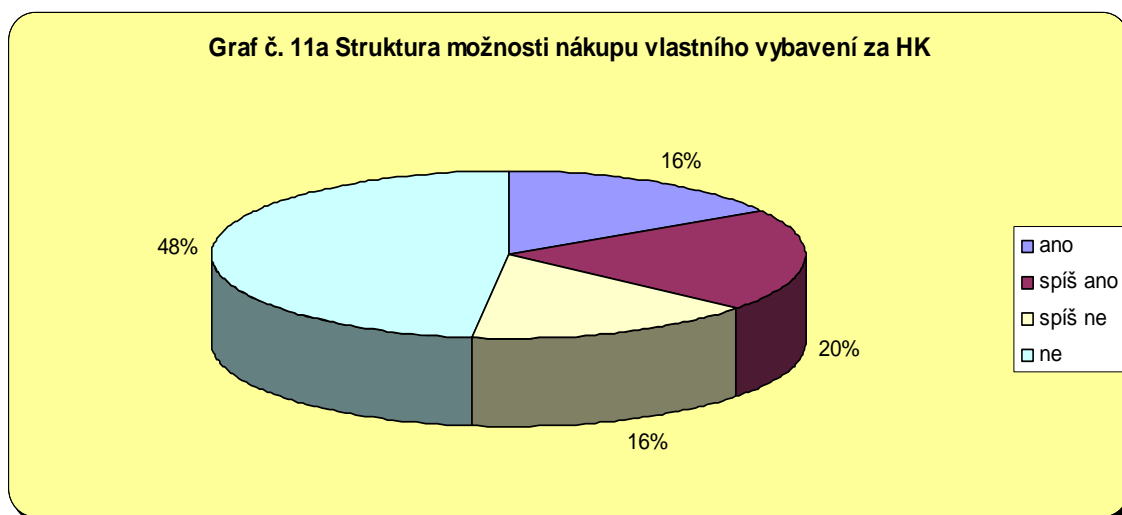
Otázka č. 10, která se týká možnosti zapůjčení lyžařské výbavy ve škole

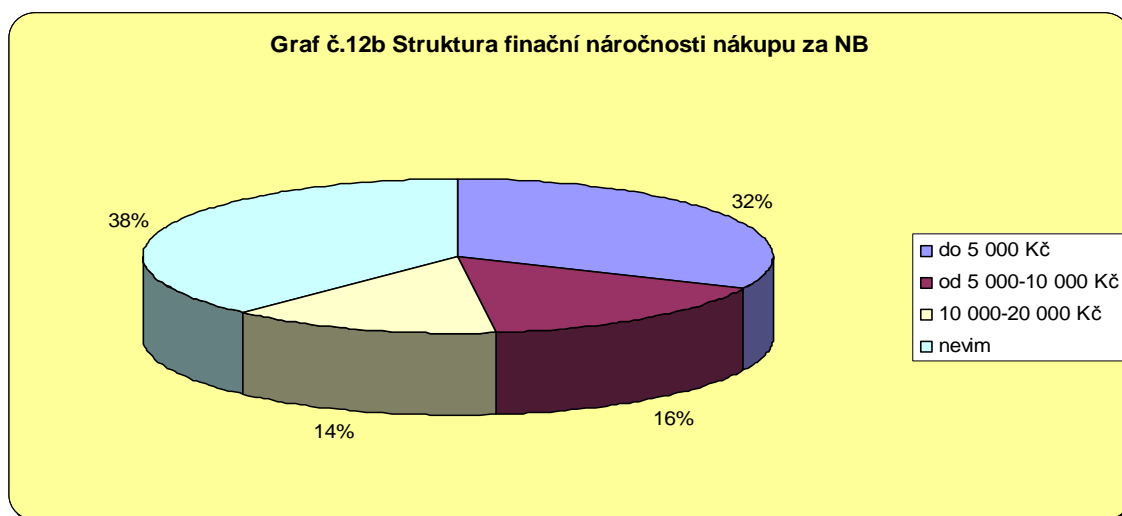
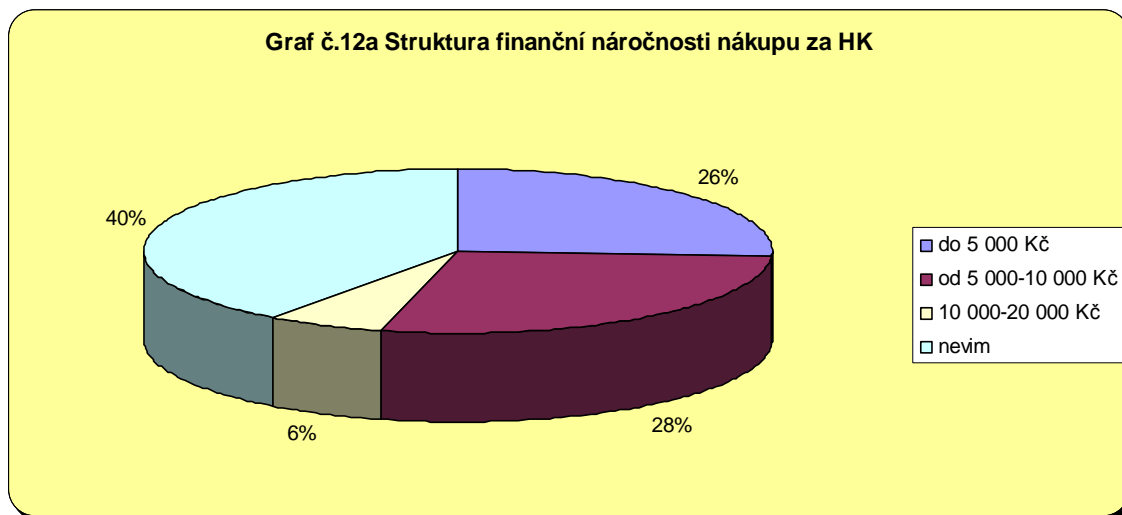
Z grafu vyplývá jednoznačná pozitivní skutečnost, že škola v NB je si vědoma jací žáci ji z hlediska sociálního postavení navštěvují, a 64% odpovědí žáků v NB uvádí, že mají možnost si zapůjčit lyžařskou výbavu. Zde je vidět silná korelace vztahu mezi školou a rodiči, když škole není lhostejno, zda-li dětem bude umožněno provozovat lyžařský sport. Absolutně odlišná je situace v HK, kdy pouze 38% žáků si zapůjčí výbavu. Je pravdou, že 48 % respondentů v HK uvádí ve své odpovědi – spíš ano, takže lze usuzovat, že si mohou zapůjčit lyžařskou výbavu pouze částečně a nebo, že lyžařská výbava k zapůjčení není dostatečně kvalitní. Zde vidím úkol pro pedagogy v hradecké škole, aby zvážili finanční možnosti školy a lyžařskou výbavu například z prostředků klubu přátel školy nakoupili. Při využití akčních cen ve sportovních řetězcích je nákup vybavení pro školu finančně únosný.

Otázka č. 11 se dotazovala zda-li respondent uvažuje o zakoupení vlastní lyžařské výstroje

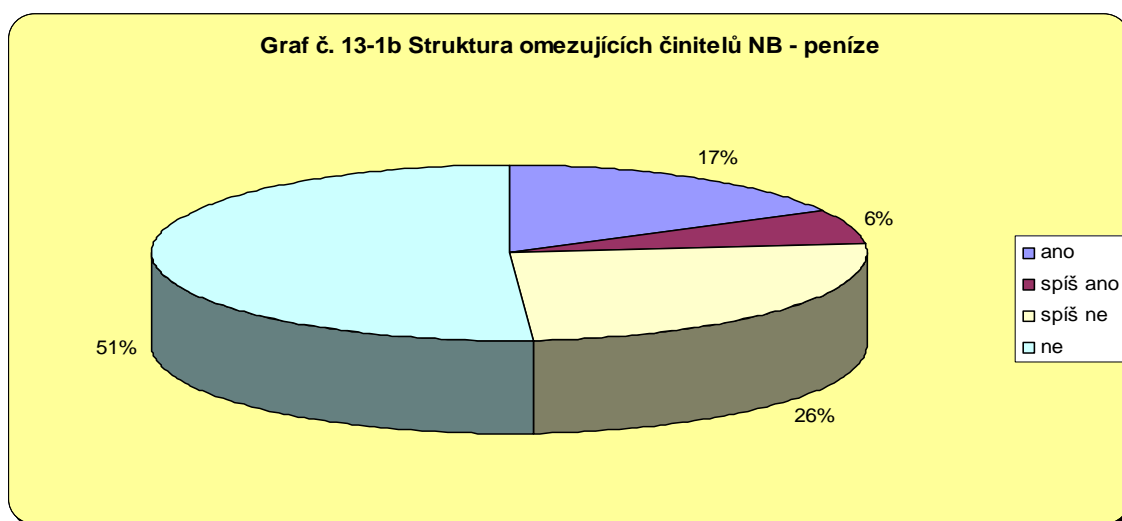
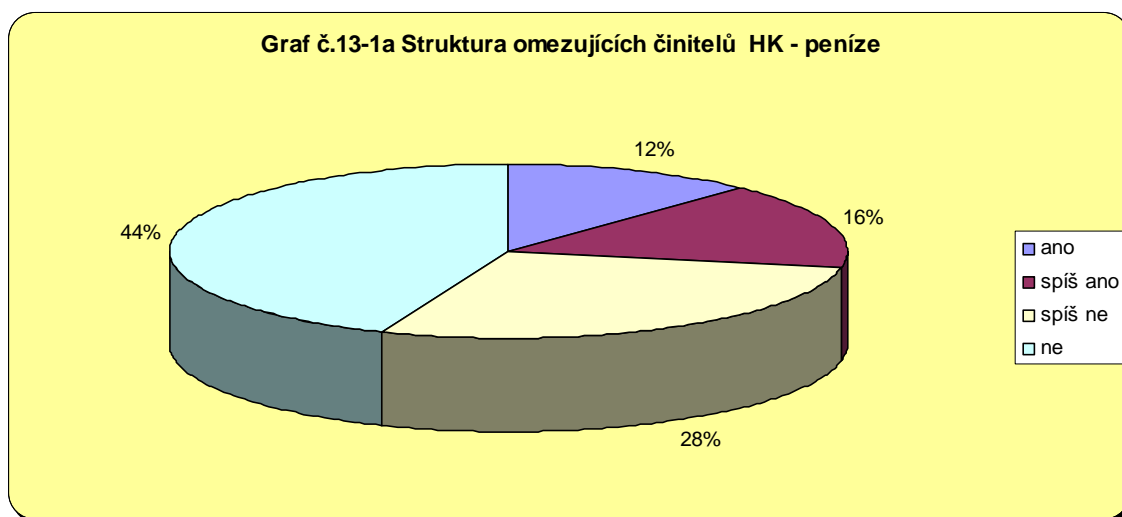
Na tuto otázku jsou opět analogické odpovědi ve srovnání s předchozí. V NB 78% žáků neuvažuje o nákupu vlastního vybavení (odpovědi ne, spíš ne), zatímco v HK tento podíl činí 64%. V NB pouze 22% uvažuje o nákupu vlastního vybavení, zatímco v HK 36% uvažuje o vlastním nákupu. Vzhledem k tomu, že v NB byli osloveni respondenti mladší než v HK, tak lze usuzovat, že možnost nákupu vlastního vybavení v NB je ještě nižší než uváděný podíl ve výši 22%, neb se může jednat v mnoha případech o pouze přání dětí.

Otázka č. 12 řešila jak vysokou finanční částku jsou schopni rodiče za nákup lyžařské výzbroje zaplatit

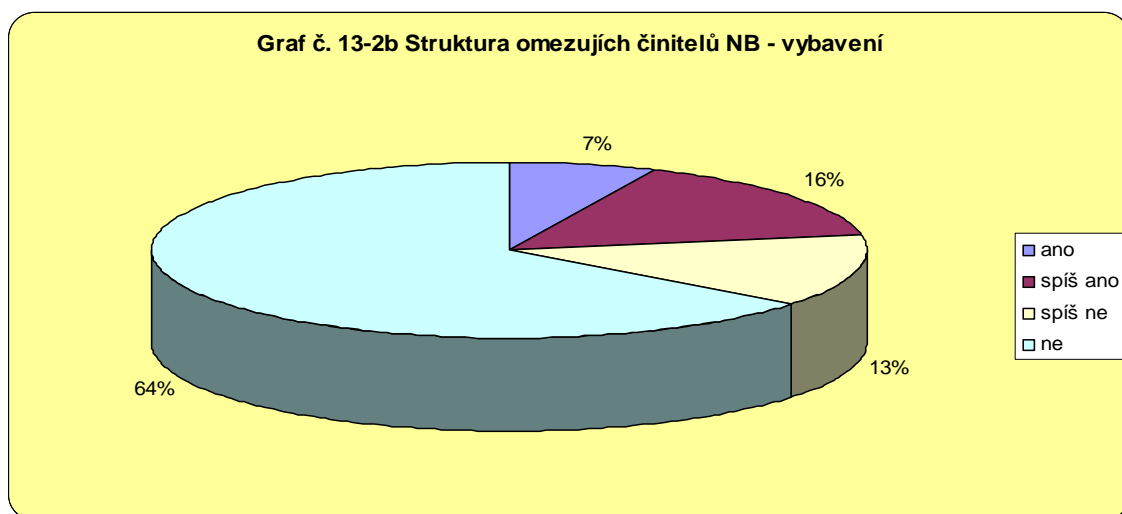
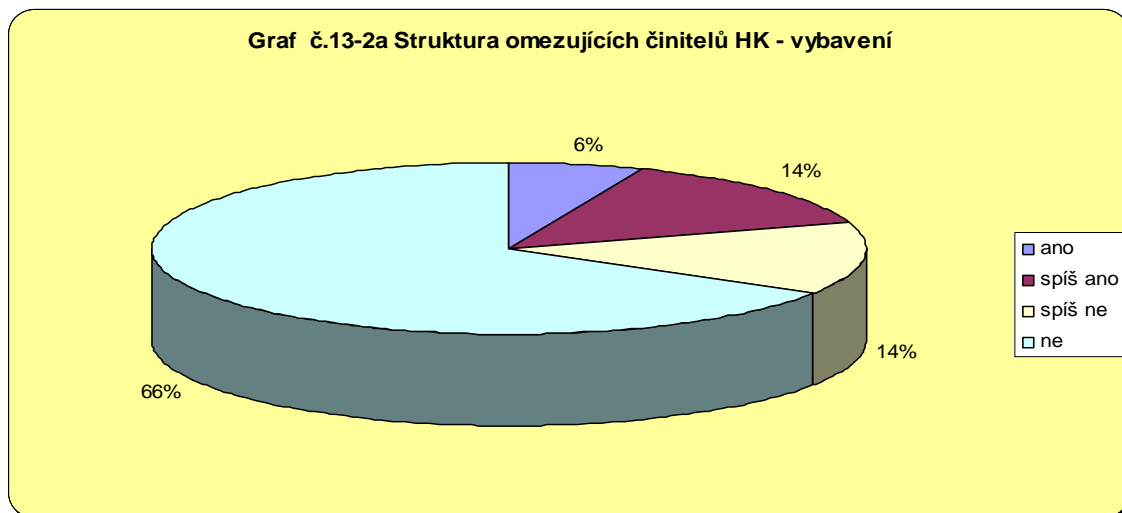
V NB 32% respondentů preferuje výbavu do 5 tis. Kč, v HK podíl této skupiny činí 26%. Podstatný rozdíl je u intervalu finanční náročnosti 5 – 10 tis. Kč. V NB pouze 16% respondentů se pohybovalo v tomto intervalu, zatímco v HK tento podíl činil 28%. Podíl, kdy respondenti nemají představu o finanční náročnosti, je u obou skupin podstatě stejný.

Otázka č. 13 zněla, co tě omezuje v provozování lyžování, tato otázka měla dílčí podotázky a to: peníze, vybavení, velká vzdálenost od středisek, zdravotní stav, nepodpoření od rodičů, nedostatek času a jiné zájmy

Uvedená struktura odpovědí je v logickém rozporu se všemi předcházeními závěry. V NB pro 77% respondentů není omezující faktor lyžování nedostatek finančních prostředků, v HK tento podíl činí 72%. Respondenti se při svých odpovědích dostatečně nesoustředili a při zakroužkování odpovědi „ne“ chtěli zřejmě vyjádřit, že nemají finanční prostředky, což jsem také zjistila při náhodném kontrolním dotazu.

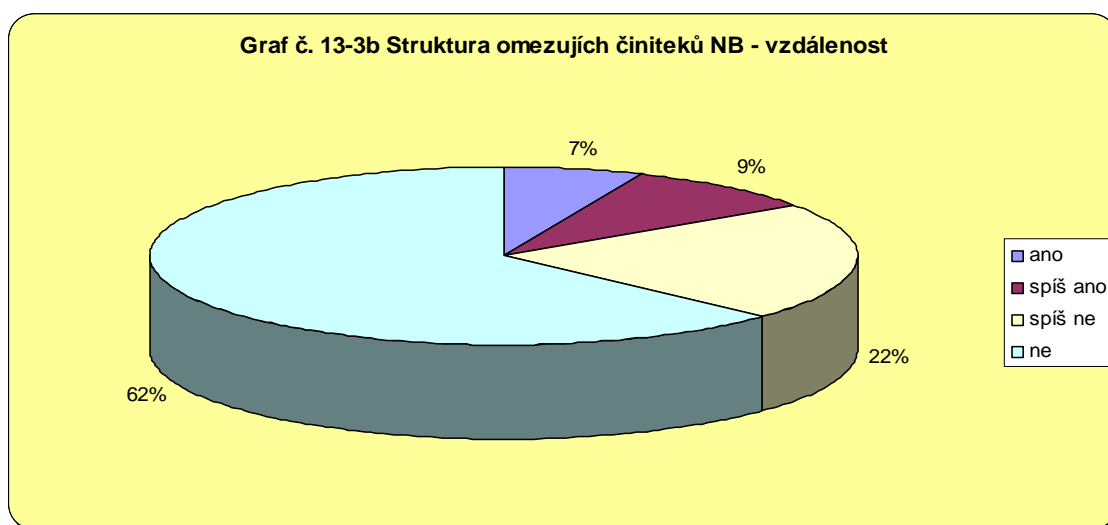
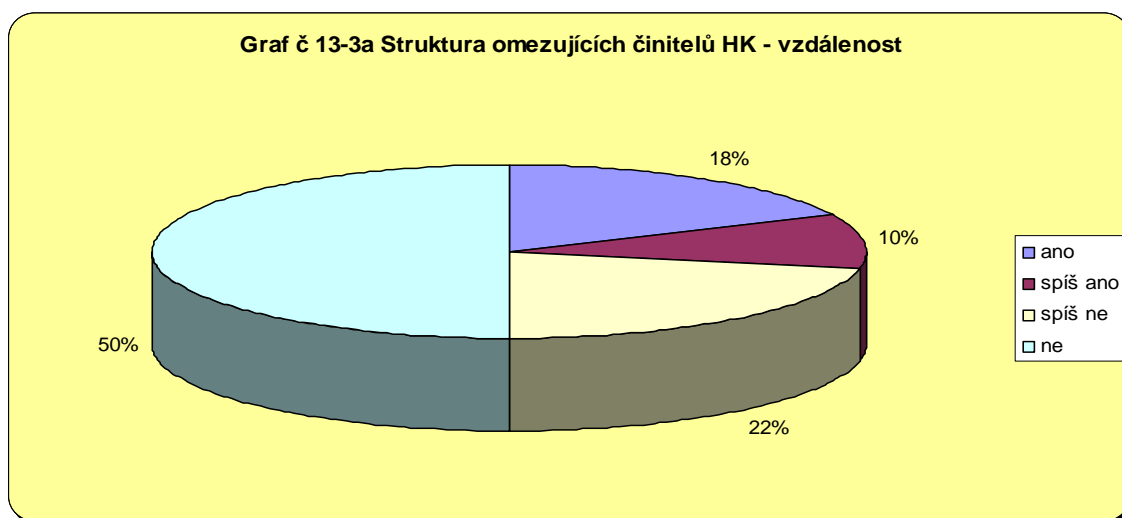
Další podotázka se týkala, zda-li je v lyžování omezuje vybavenost.

Z grafů u obou škol vyplývají podstatě stejné výsledky. Omezující činitel v lyžování není vybavenost. Toto je logický závěr, neb z předcházejících otázek vyplývá, že respondenti v NB mají možnost zapůjčit si lyžařskou výbavu ve škole, zatímco respondenti v HK ji sami vlastní. Z tohoto důvodu jsou odpovědi na výše uvedené otázky identické, neb v obou školách tento problém vybavenosti není. Toto pokládám

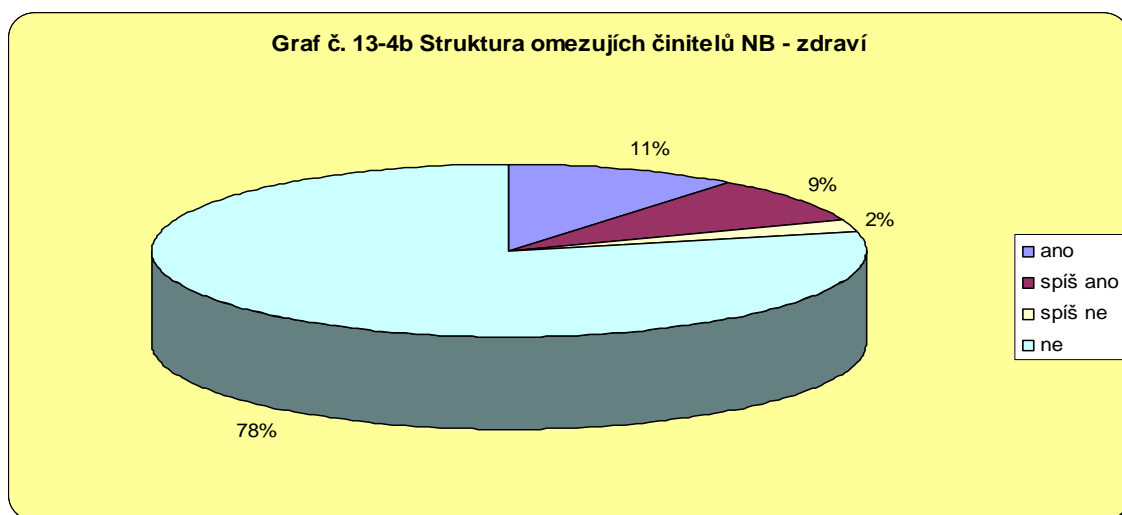
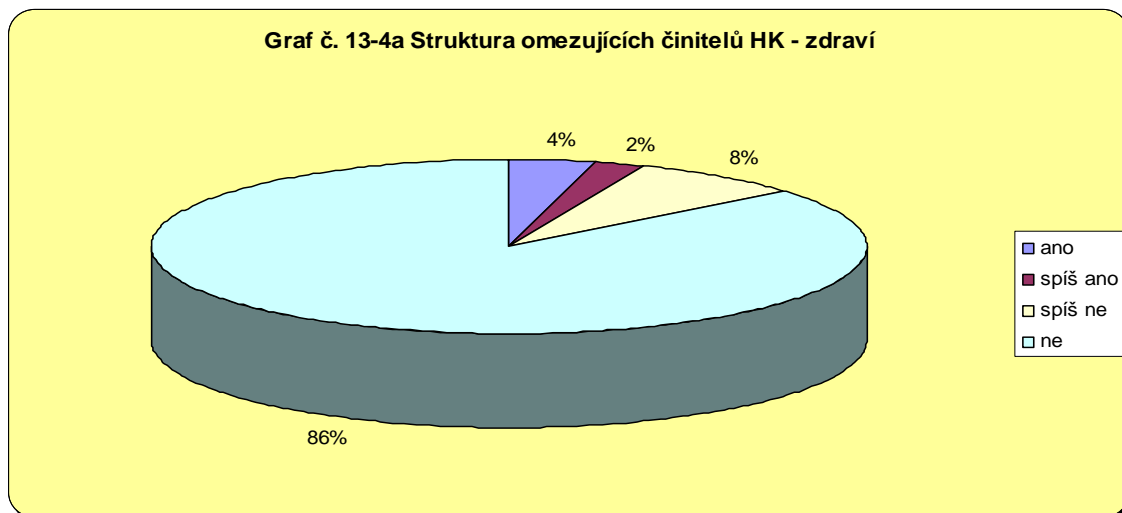
za velmi pozitivní závěr, eventuelní nezájem o lyžařské aktivity nelze vysvětlovat nedostatkem finančních prostředků.

Další podotázka se týkala problematiky vzdálenosti od lyžařských středisek

Z výše uvedených grafů vyplývá, že jak v HK tak v NB není vzdálenost omezující činitel. Je celkem logické, že děti ve věkové skupině 14 – 15 let neřeší problematiku vzdálenosti. Vzhledem k tomu, že převažující část respondentů navštěvuje zimní střediska v rámci České republiky a obě skupiny respondentů jsou z Východočeského kraje, jsou pro ně horská střediska - Krkonoše, Orlické hory - bezproblémově dostupná

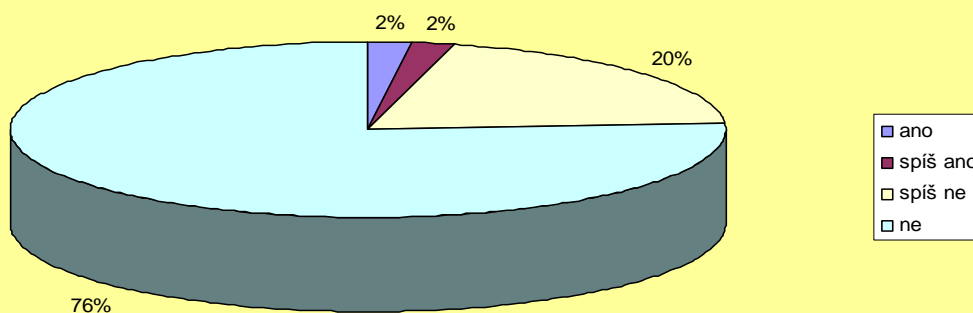
Další podotázka se týkala zdravotního stavu respondentů:

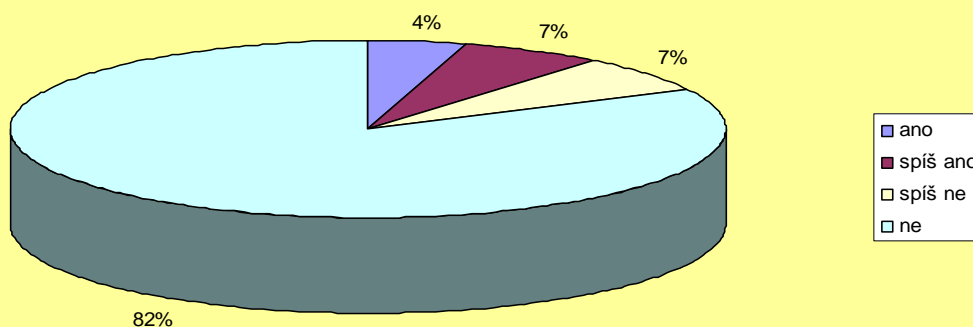
U obou skupin respondentů – NB i HK kvalifikovaná většina v NB 78% v HK 86% vyjadřuje názor, že zdravotní stav je neomezuje. Na základě dalších dotazů jsem zjistila, že i podíl respondentů v NB je v reálu vyšší než 78%, neb spousta dětí svůj nezáměr o lyžování odůvodňuje svým špatným zdravotním stavem.

Další podotázka se týkala, zda-li omezující činitel v lyžování je nepodpoření od rodičů.

Graf č. 13-5a Struktura omezujících činitelů HK - rodiče

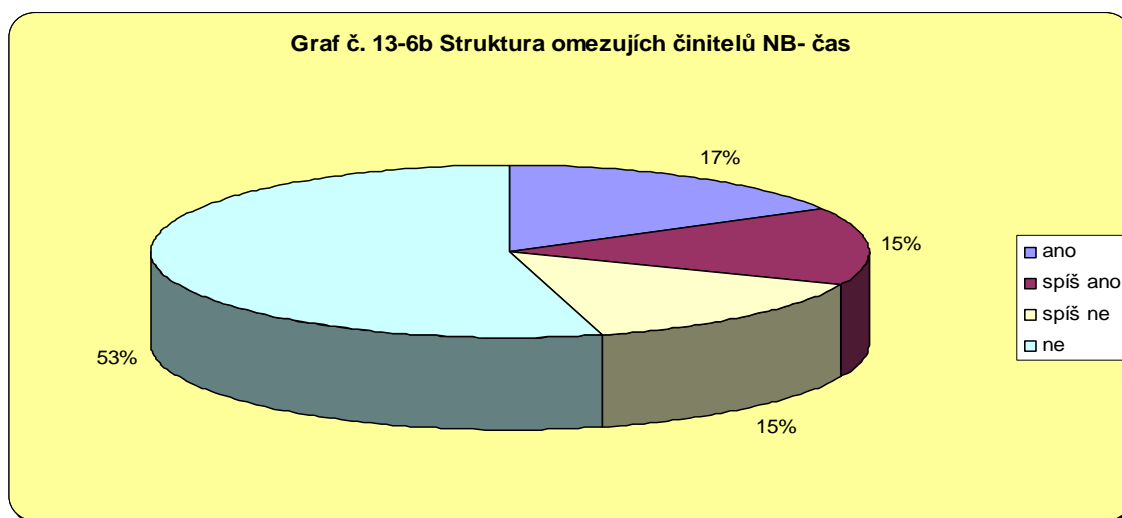
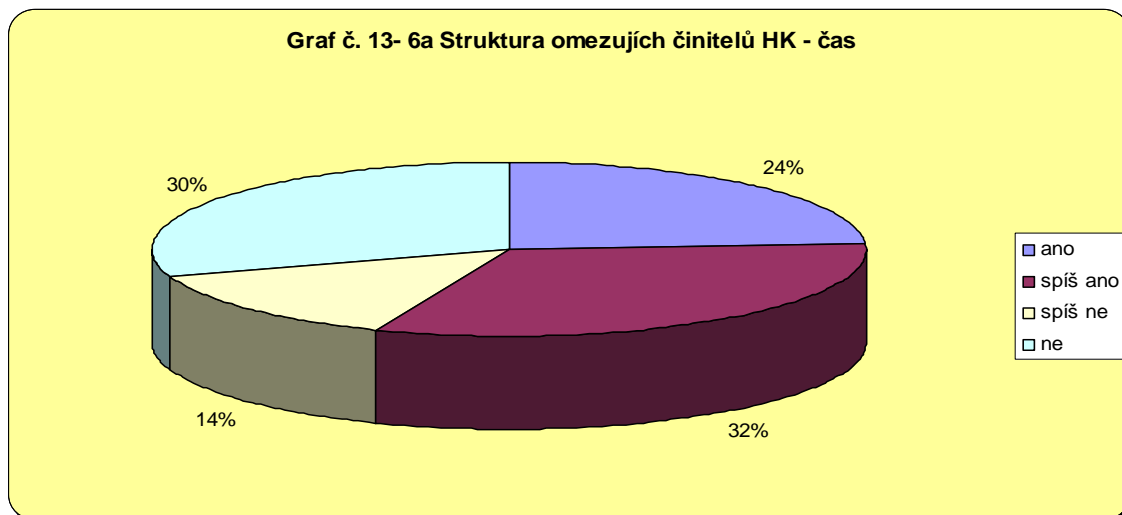

Graf č. 13-5b Struktura omezujících činitelů NB - rodiče

Z grafů vyplývá, že tento problém se vyskytuje u 11% respondentů v NB, zatímco v HK tento podíl činí pouhých 4%. Dá se předpokládat, že nepodpora rodičů v provozování lyžování v NB je krom finanční náročnosti lyžařského sportu způsobena tím, že děti v NB ve větší míře provozují hokej a bruslení, jak bylo zjištěno v otázce č. 4 – jaké zimní sporty aktivně provozujete? Z hlediska vývoje dítěte pokládám za podstatné, že se nějakým zimním sportem zabývají, a tudíž z relativně vysoké nepodpory rodičů v NB nečiním žádné negativní závěry.

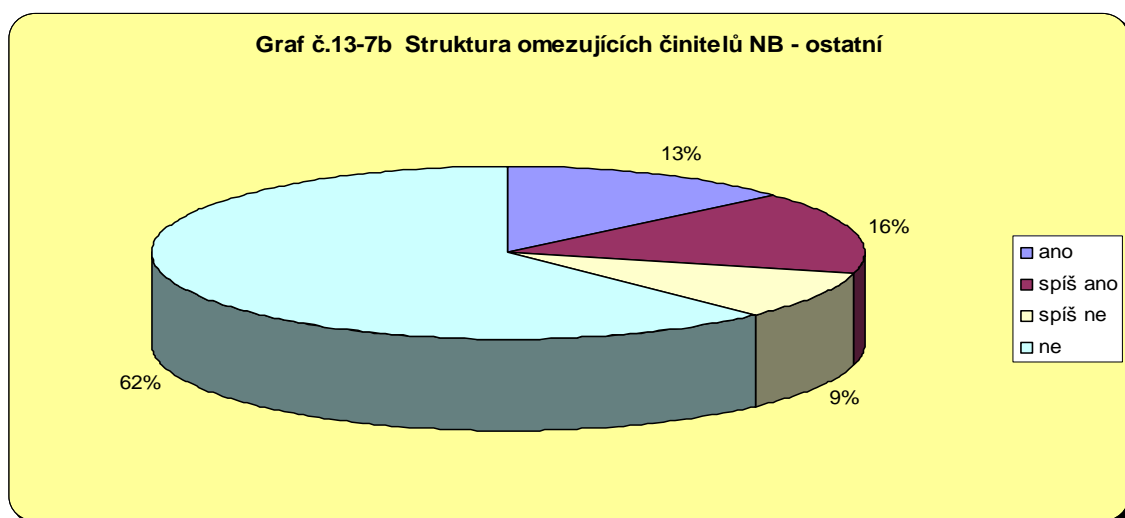
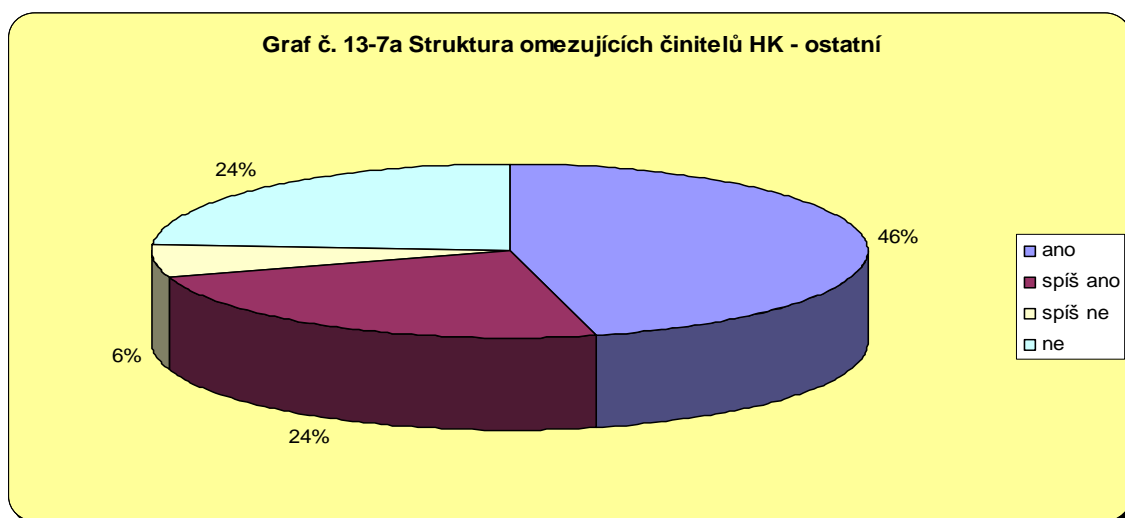
Další podotázka se týkala, zda-li v provozování lyžování je omezující činitel nedostatek času.

Grafy ukazují velmi zajímavý výsledek, který odráží jiný styl života v malém městě ve srovnání s krajským městem. V Novém Bydžově 32% respondentů se přiklání k názoru, že čas je pro ně omezující činitel, zatímco v HK tento názor sdílí 56% respondentů. Z předcházejících otázek však vyplývá, že žáci v HK se příliš nevěnují zimním sportům (viz. Otázka č. 3, kdy 50% odpovědělo, že neprovozují žádný zimní sport). Lze tedy vyvodit, že děti v HK kromě sportu mají další jiné aktivity, které je časově omezují. Jde však o to, zda-li tyto jiné aktivity není jenom pasivní trávení volného času, či zda se

jedná o smyslounou činnost. Je pravdou, že velké město nabízí ve větší míře více způsobů trávení volného času.

Poslední podotázka se týkala, zda-li omezující činitele v lyžování jsou jiné zájmy

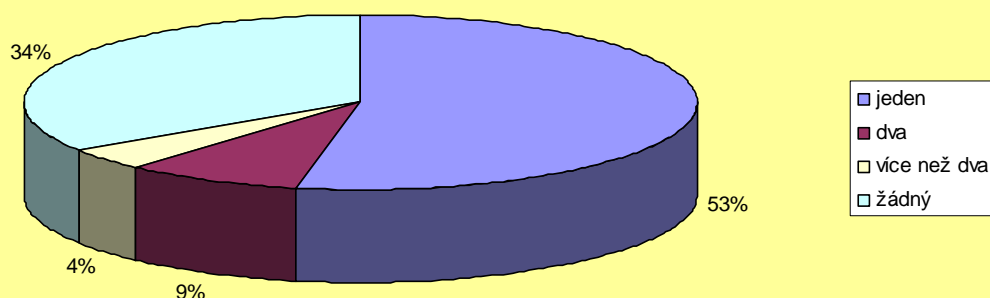
Na tuto podotázku jsou zcela analogické odpovědi, jako na minulou podotázku týkající se nedostatku času. Pouze 29% respondentů v NB uvádí i jiné zájmy, zatímco v HK je to plných 70%.

Závěry z tohoto grafu jsou stejné jako v minulé otázce.

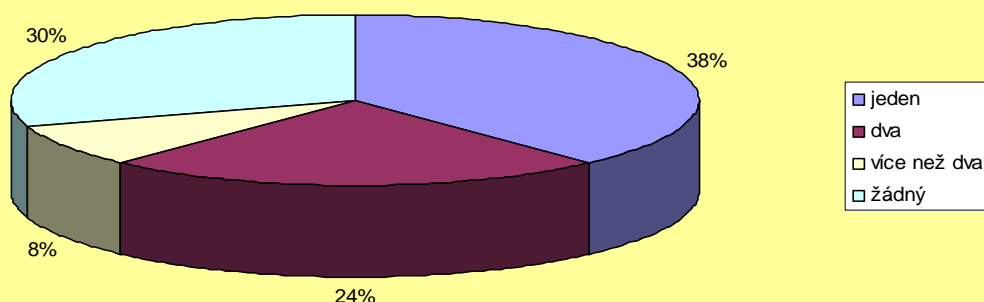
Následující otázky analyzují problematiku konkrétního lyžařského kurzu, kterého se děti zúčastnily.

Otázka č. 14 zjišťovala, kolik kurzů respondent absolvoval na základní škole.

Graf č. 14a Struktura četnosti absolvování lyžařského kurzu HK

Graf č. 14b Struktura četnosti absolvování lyžařského kurzu NB

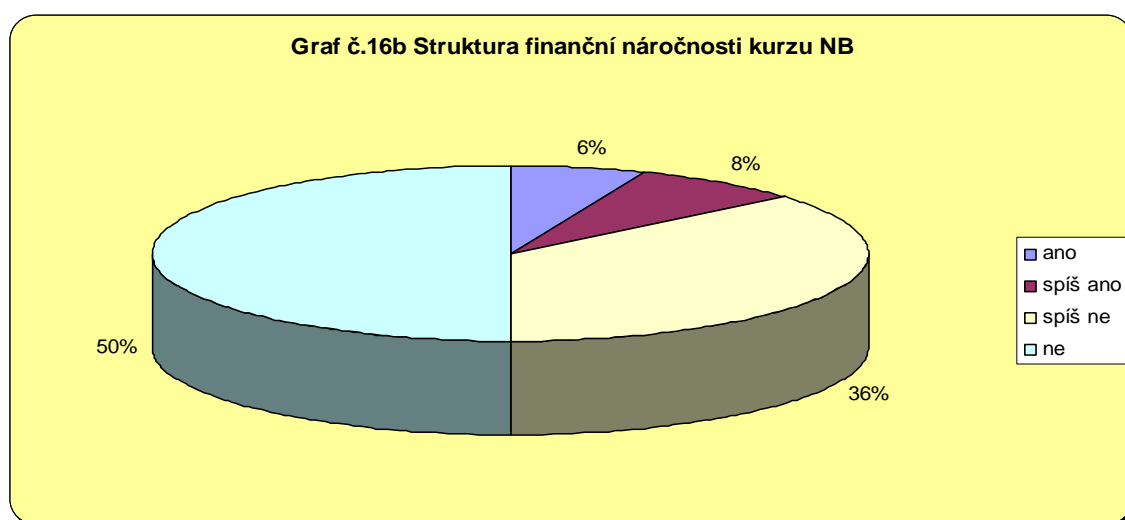
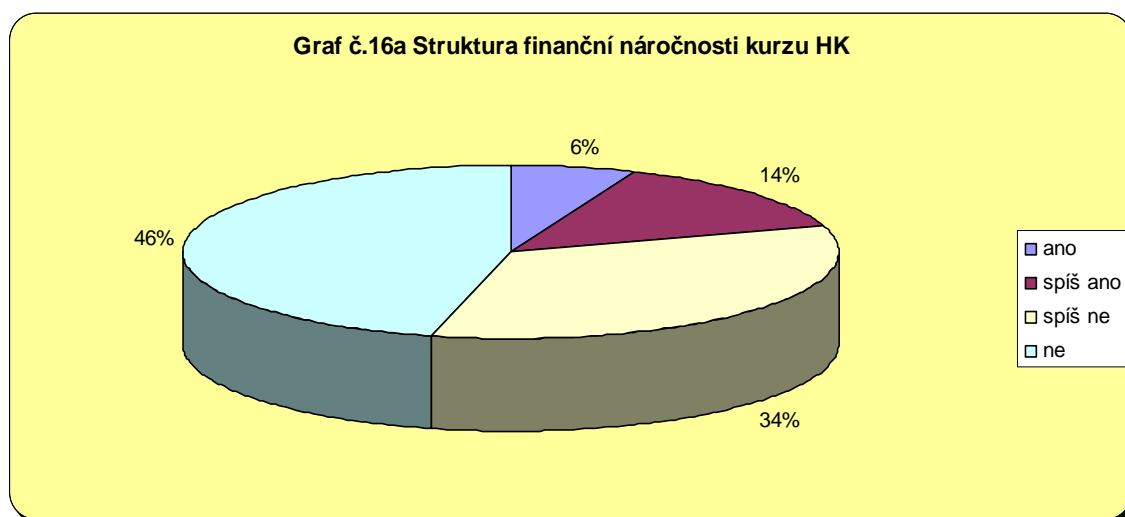

Z grafů vyplývají podstatné rozdíly v absolvování lyžařského kurzu. V HK více než polovina respondentů absolvovala jeden kurz, zatímco v NB to bylo 38% respondentů.

Již z předcházejících odpovědí vyplývalo, že děti v NB mají o lyžování větší zájem než děti v HK. Tento názor se potvrdil i při odpovědích na tuto otázku. I když z grafu č. 2 vyplývá, že v NB byli respondenti mladší než v HK, tak v NB 24 % dětí absolvovalo lyžařský kurz dvakrát a 8% absolvovalo více než dva kurzy. V HK je trend značně odlišný, neboť pouze 9% respondentů absolvovalo dva kurzy a 4% absolvovaly více než dva kurzy.

Otázka č. 15 se týkala formy lyžařského výcvikového kurzu. Všechny odpovědi byly jednoznačné a to týdenní kurz. Z tohoto důvodu jsem k otázce nezpracovávala graf.

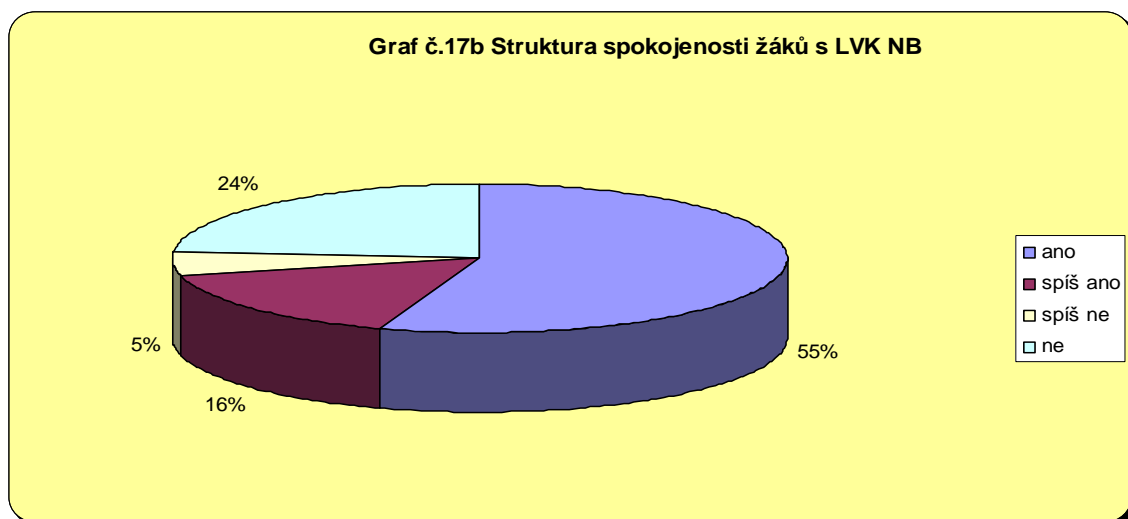
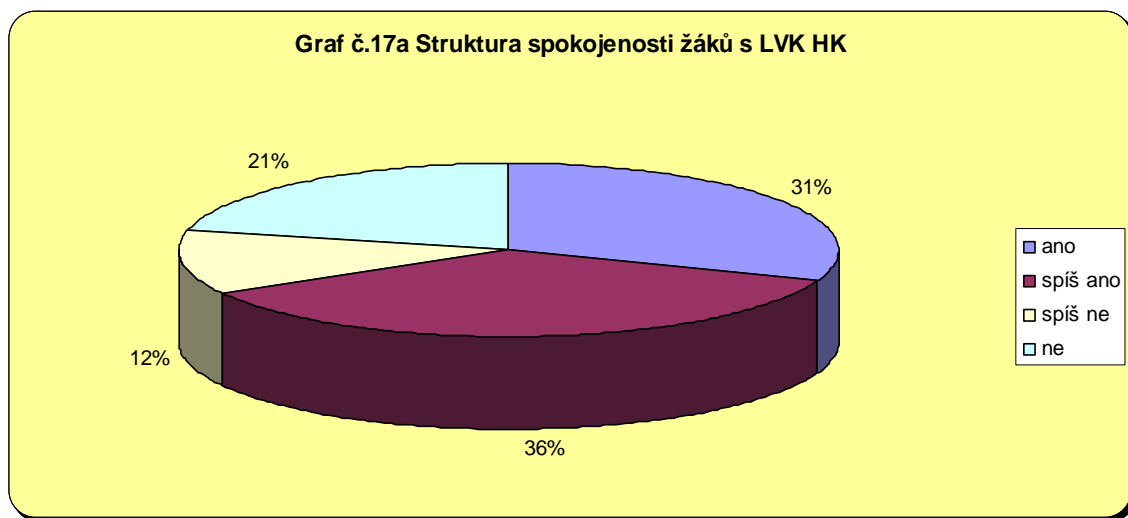
Otázka č. 16 se týkala finanční náročnosti LVK

V odpovědích na výše uvedenou otázku vidím opět analogii z otázkou č. 13, která zjišťovala, zda-li omezující prvek v lyžování jsou peníze. Odpovědi k otázce č. 16 korespondují s odpověďmi na otázku 13 - 1a resp. 13-1b - peníze. LVK byl v HK finančně náročný (ano, spíš ano) pro 20% respondentů, v NB je 14%. Tento rozdíl může

být způsoben tím, že v NB byli respondenti mladší a nemají dostatečnou představu o finanční náročnosti, anebo kurzy pořádané ZŠ v HK jsou dražší než kurzy v NB.

Otázka č. 17 se zabývala spokojeností respondentů s výukou lyžování v rámci LVK

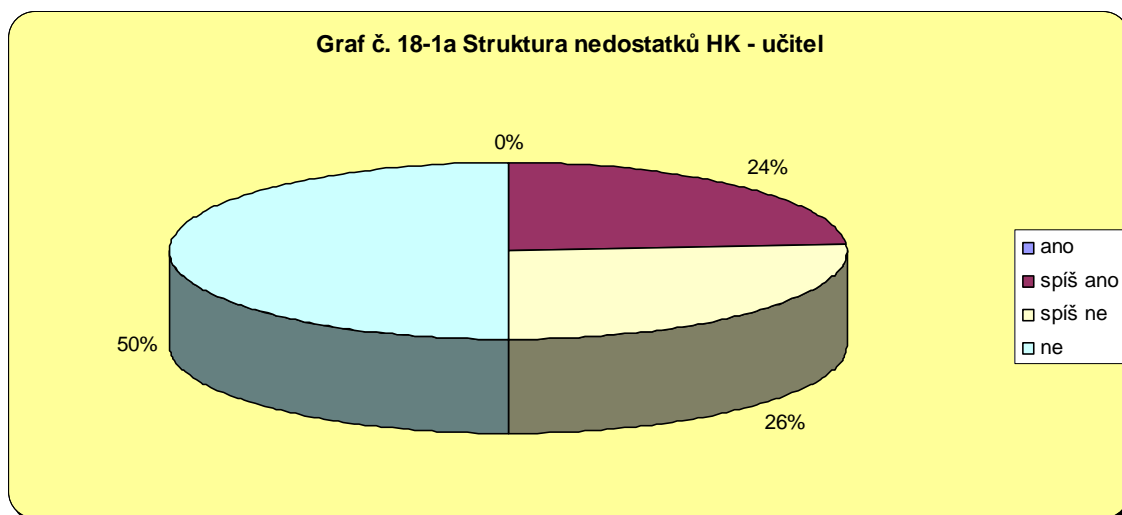
Z grafu vyplývá, že více než polovina respondentů v NB byla jednoznačně spokojena s pedagogickou úrovní vedení lyžařského kurzu, zatímco v HK tento názor vyjádřila méně než 1/3 respondentů. Je však pravdou, že 36% respondentů v HK se vyjádřila ke spokojenosti spíš ano, zatímco v NB to bylo pouhých 16%. Nespokojených žáků je

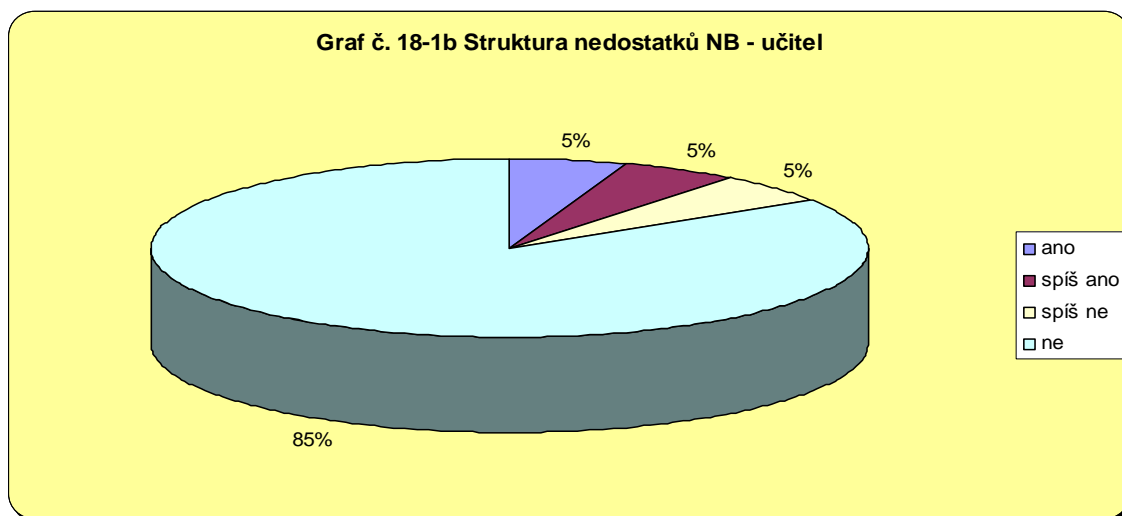
zhruba u obou skupin stejný a tvoří méně než čtvrtinu všech odpovědí. Ukazuje se, i když LVK se provozují značně dlouhou dobu, je stále co zlepšovat, 1/5 – 1/4 nespokojených je relativně vysoké číslo. Tato otázka se týkala pouze kvality výuky, neřešila ostatní záležitosti.

Otázka č. 18 zjišťovala, co respondent považoval za nedostačující, a měla následující podotázky:

- Kvalita výukových schopností učitele
- Organizace do skupin
- Vybavení
- Terén
- Ubytování
- Počasí

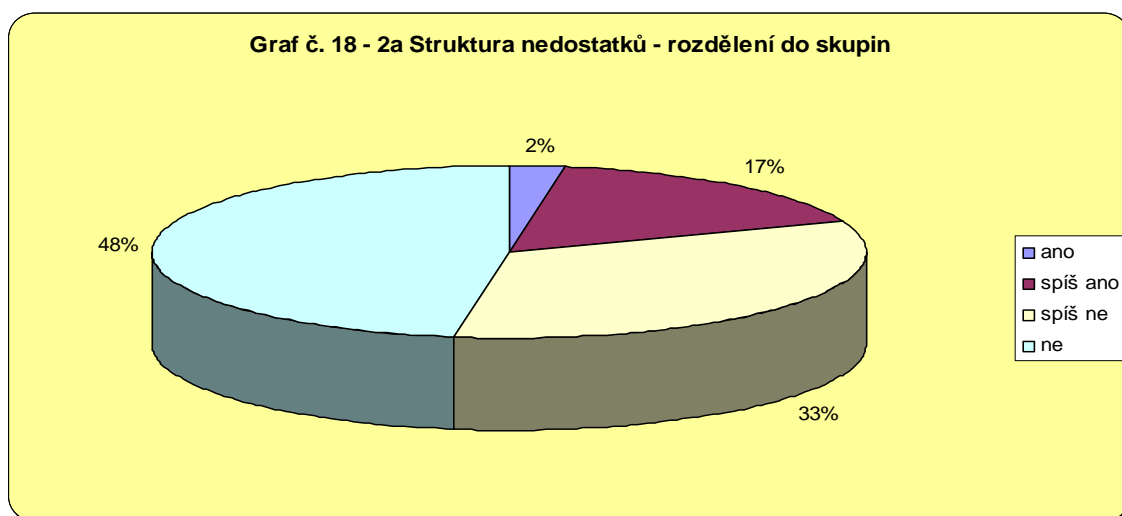
Podotázka kvalita výukových schopností učitele

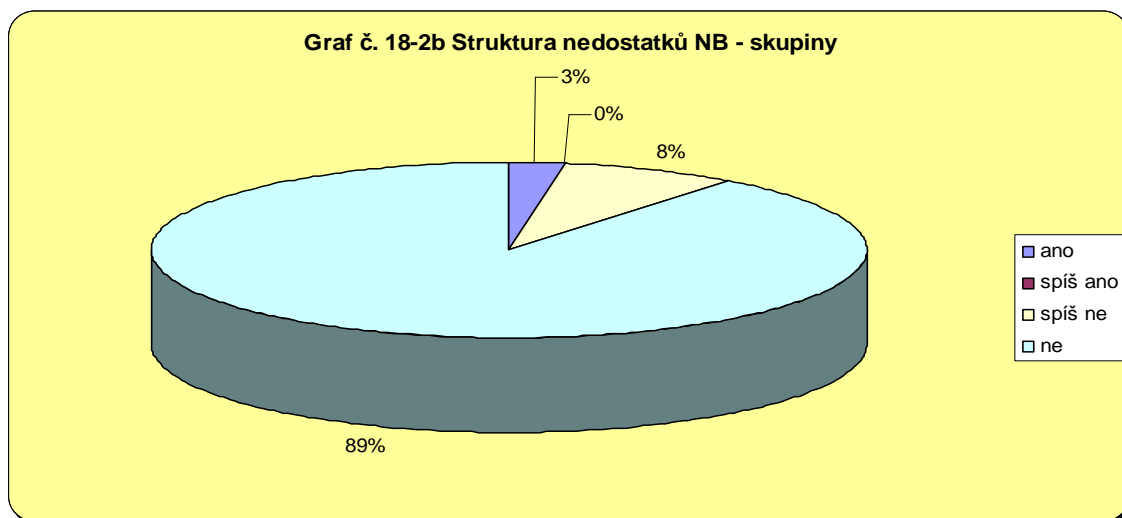

U této otázky se potvrdilo tvrzení z otázky č. 17 – Struktura spokojenosti žáků s LVK. Úlohu pedagoga v NB jednoznačně kladně hodnotí 85% respondentů. Pouze 5% respondentů v NB vidí kvalitu pedagoga jako nedostačující. V HK se kladně k působení pedagoga vyjádřilo pouze 50% respondentů, plná čtvrtina respondentů v HK odpovídá spíše ano. Rozdíl v hodnocení učitele u obou skupin je velmi výrazný, který nemůže být dán jenom neporozuměním si s učitelem.

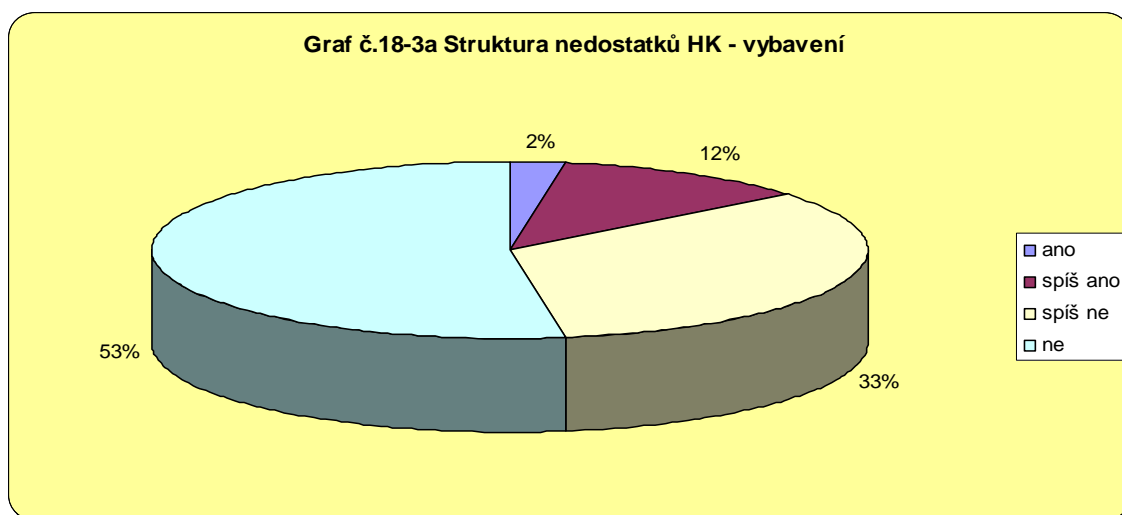
Další podotázka se zabývala organizací do výkonnostních skupin

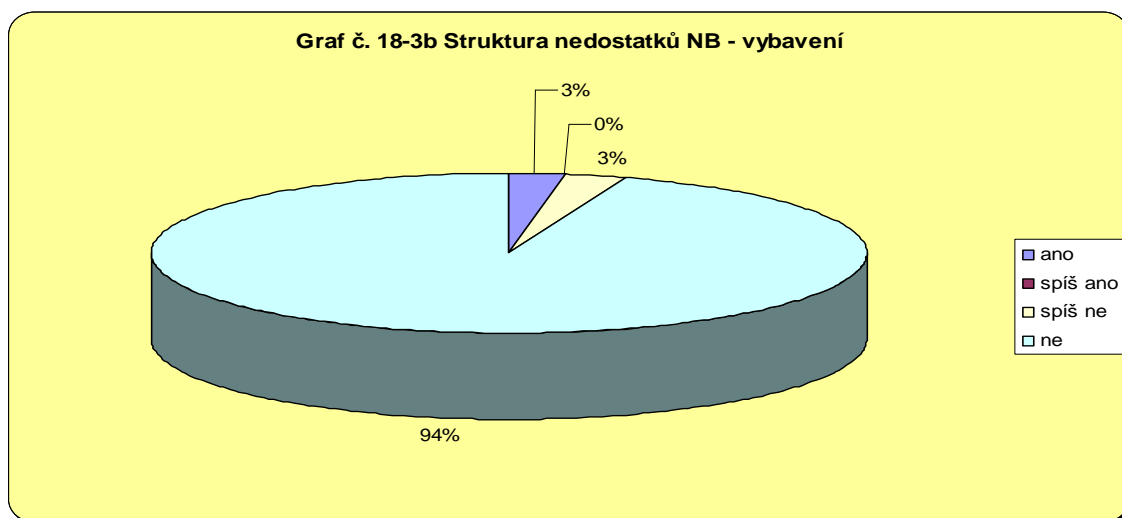

U této odpovědi jsou vidět zcela odlišné trendy mezi NB a HK. V Novém Bydžově pouze 3% respondentů byla nespokojena s rozdělením do výkonnostních skupin, zatímco v HK to byla téměř 1/5 respondentů. Míra spokojenosti žáků novobydžovské školy je značně vysoká.

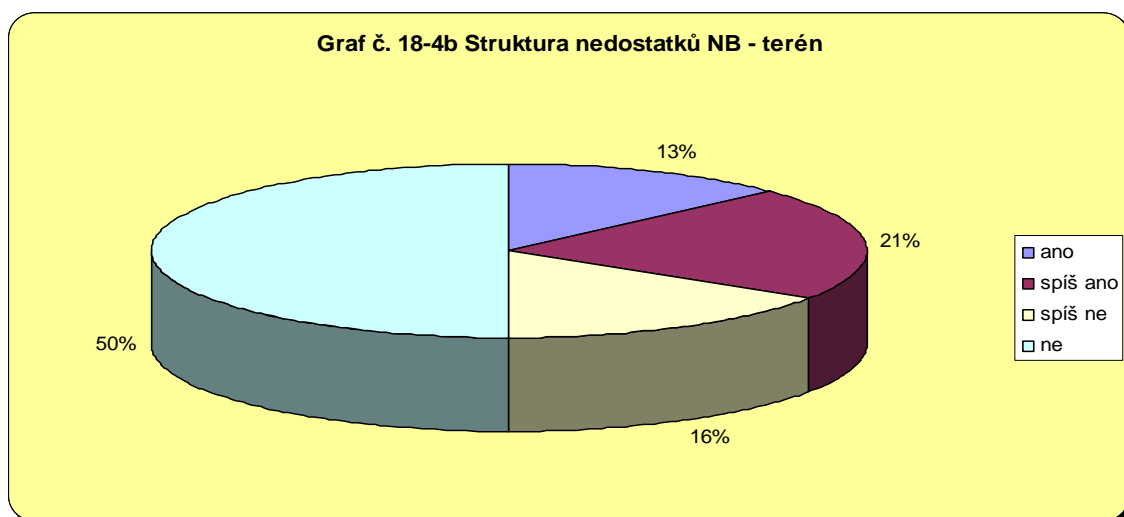
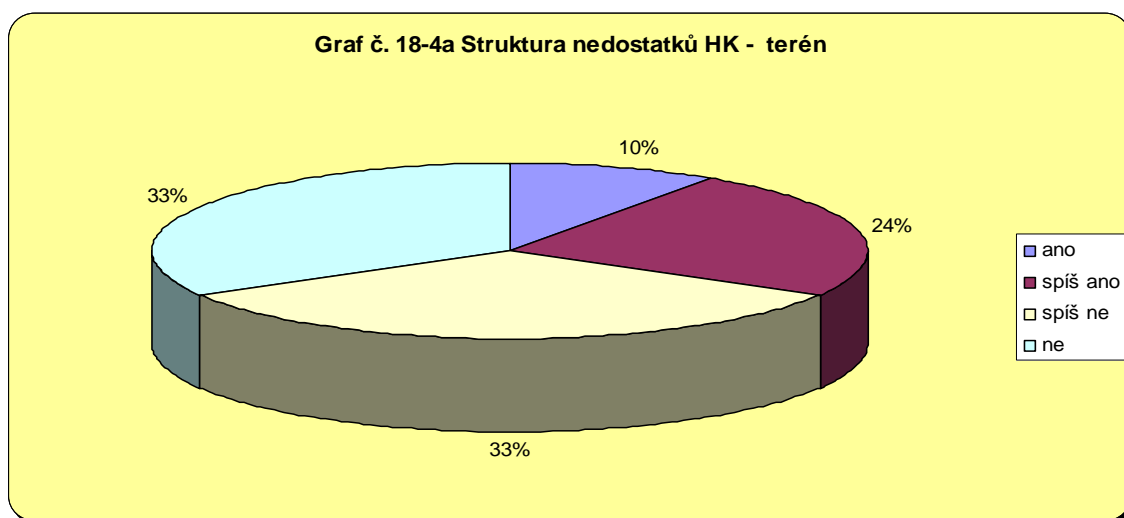
Další podotázka se týkala nedostatků v úrovni vybavení.

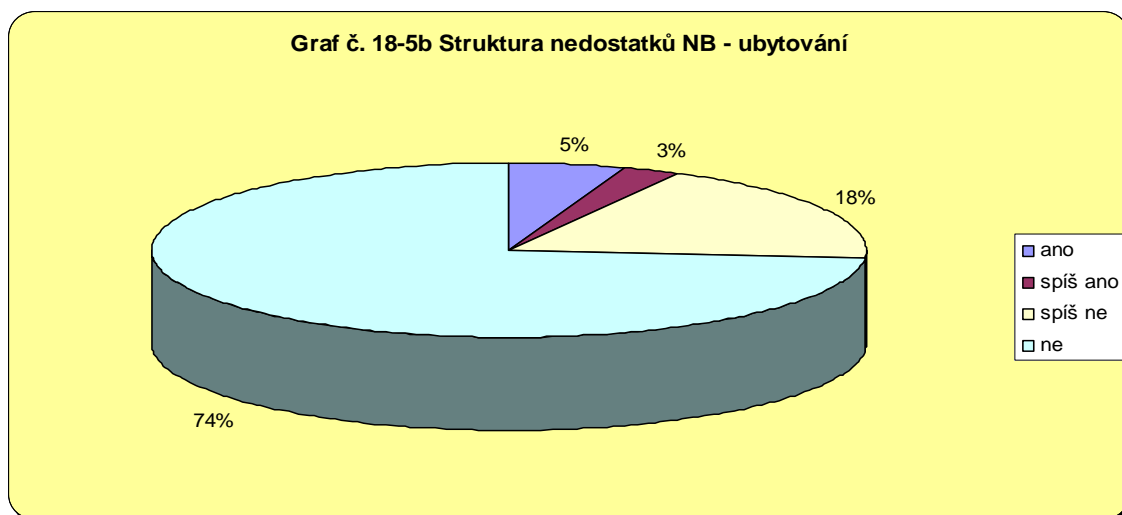
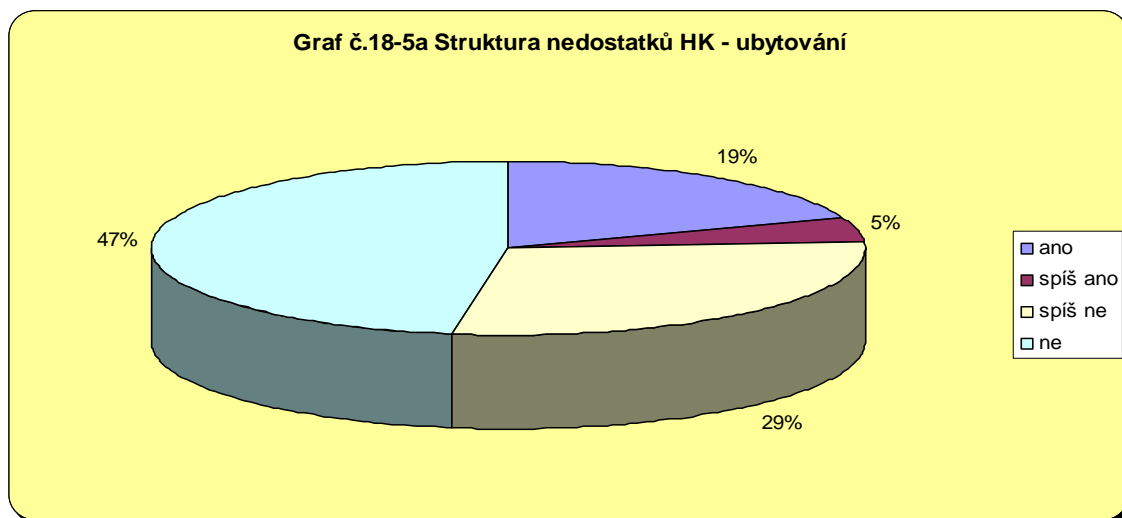
Respondenti v NB pouze ve 3% vidí určitý problém ve vybavenosti. Tento názor je relevantní k odpovědi v otázce č. 10 - Možnost zapůjčení vybavení ve škole a k otázce 13 – vybavení. V HK je situace odlišná. S nedostatečnou výbavou má problém 14% respondentů. Nedostatečná výbava má dopad do míry spokojenosti žáka s kurzem. Žák má nedostatečnou výbavu a na tuto jeho negativní skutečnost nabaluje negativní reakce, které však nemají s výbavou nic společného. Jak jsem se zmiňovala v otázce č. 10 – Struktura omezujících činitelů – vybavení, hradecká škola by měla zvážit zřízení zřídit půjčovny lyžařského vybavení. Na tento bod kladu velký důraz, neboť někdy stačí malá změna a názory na kvalitu kurzu se podstatně změní. K zatraktivnění LVK hledíme taková opatření, která nevyžadují značné finanční prostředky, ale mohou podstatným způsobem zlepšit fungování LVK.

Další podotázka se týkala vhodnosti terénu.

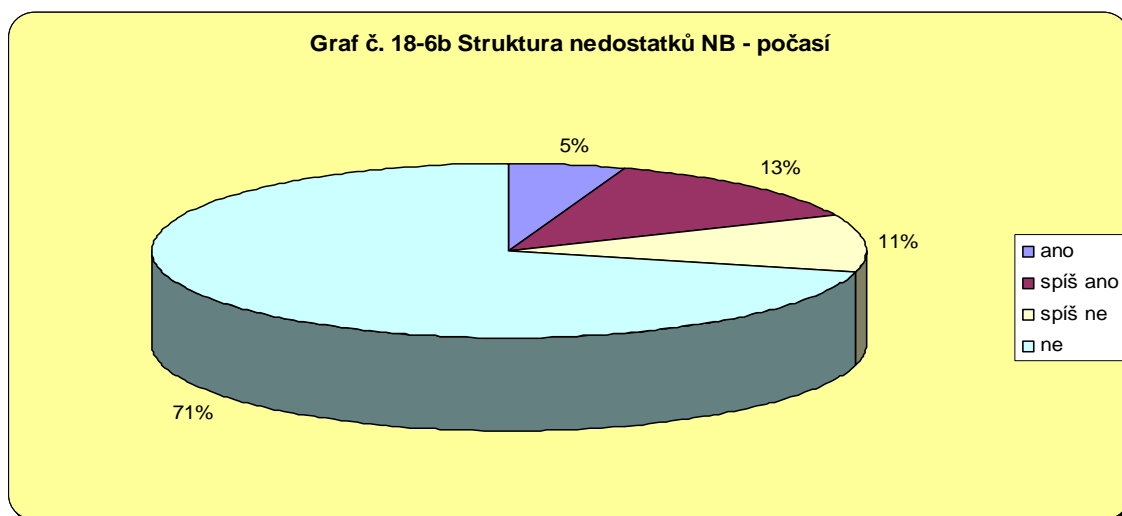
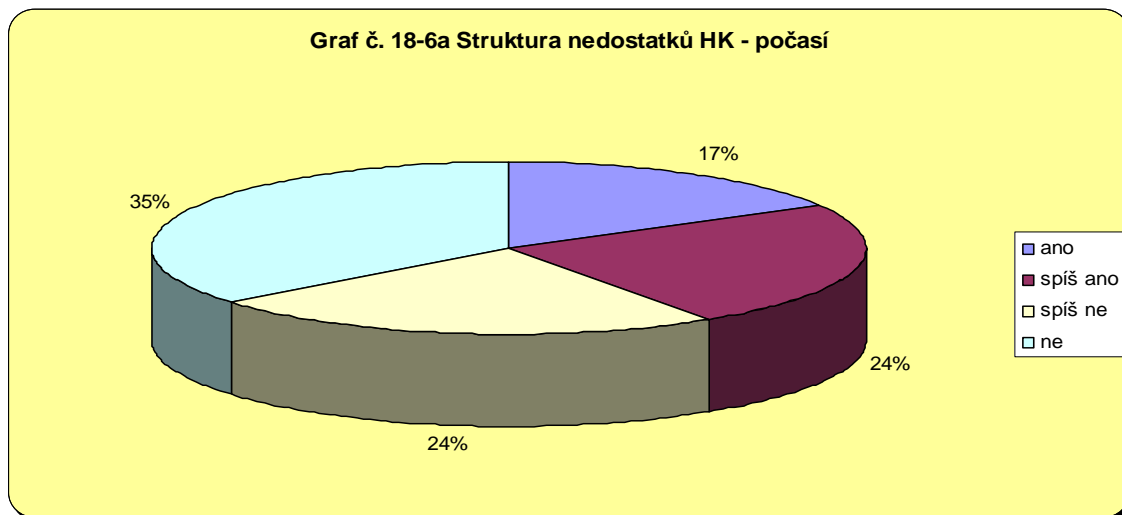
Výše uvedené grafy jsou v podstatě totožné a vyjadřují absolutní shodu názorů. U obou skupin s terénem je spokojeno téměř 2/3 respondentů. Toto je velmi zajímavé zjištění, které dokazuje, že nejbližší lyžařská zimní střediska tj. Krkonoše a Orlické hory jsou svým terénem vhodná pro pořádání LVK. I když z otázky č. 8 vyplývalo, že respondenti z HK ve větší míře než respondenti NB navštívili zahraniční střediska, zde vyjadřují zcela shodný souhlas s českými horami.

Další podotázka zjišťovala, zda-li žáci vidí nedostatek ve kvalitě ubytování.

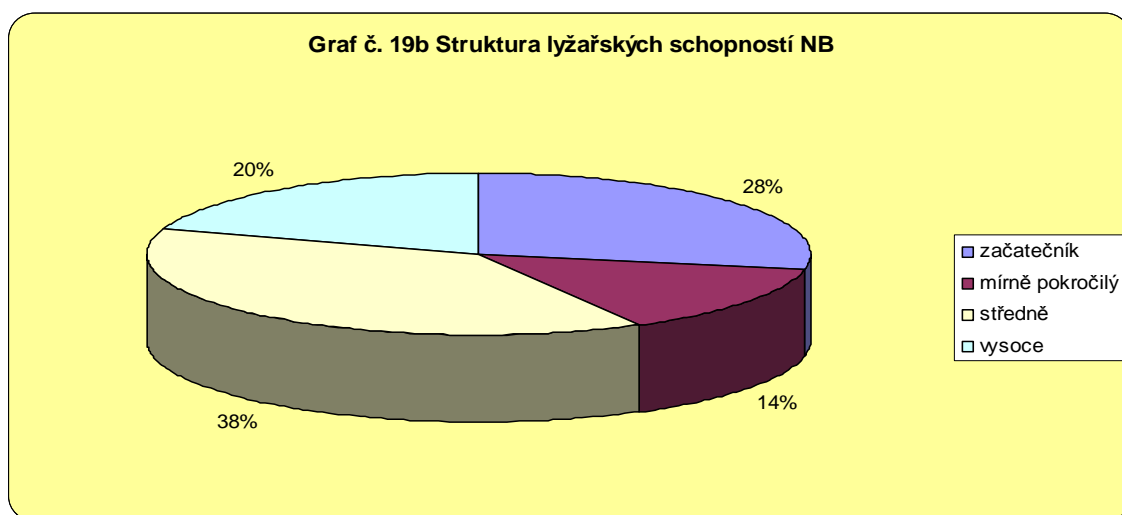
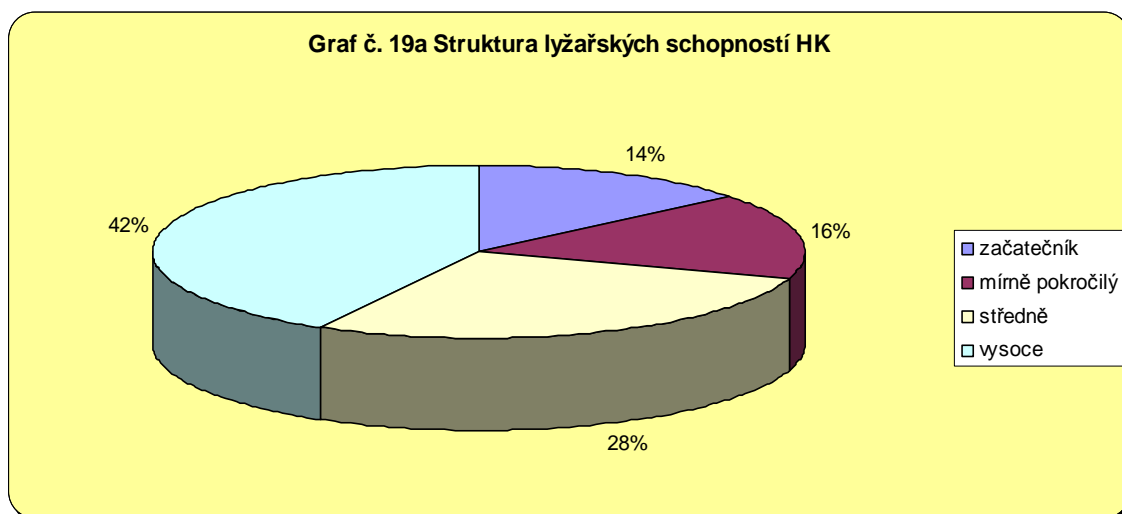
Z grafu vyplývá, že pouze 5 % respondentů z NB byla nespokojena z kvalitou ubytování, zatímco v hradecké škole to bylo 19%. Opět se ukazuje vysoká míra spokojenosti žáků Nového Bydžova s LVK oproti žákům v HK. Myslím, že se nejedná přímo o kvalitu ubytování jako takového, ale o pocit sounáležitosti s třídním kolektivem, který společně vykonává sportovní činnost a může tak sdílet i společné zážitky.

Poslední podotázka byla spíše doplňující a týkala se počasí

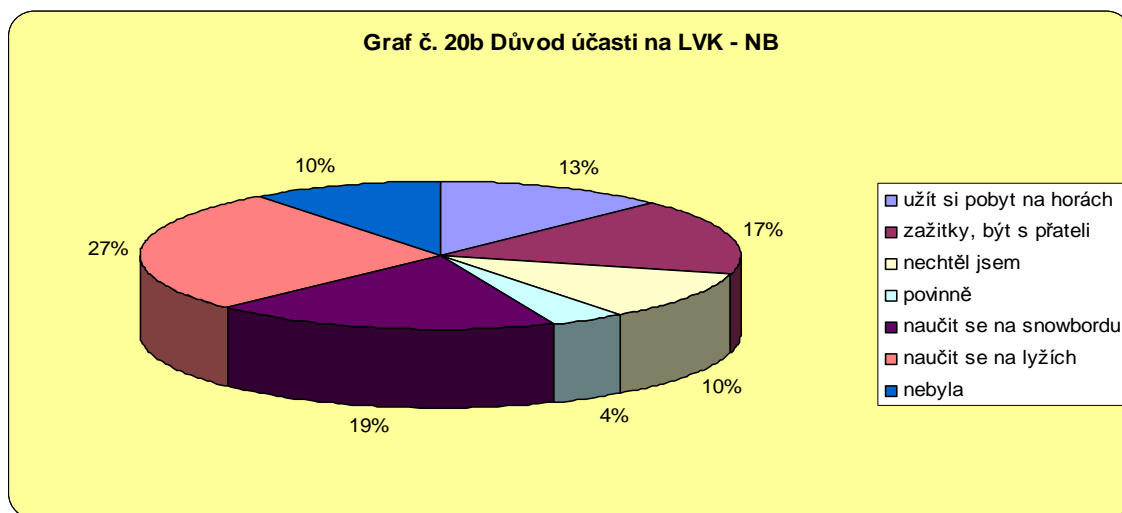
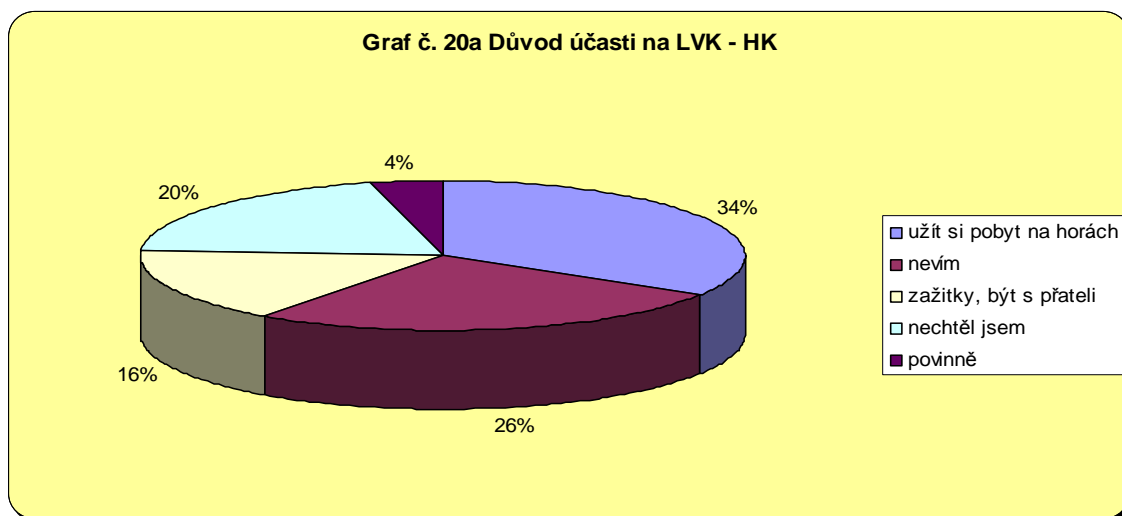
U této odpovědi se jasně prokazuje spokojenost žáků Nového Bydžova s kurzem, takže 82% respondentů nevidělo v počasí problém, zatímco v HK tento souhlas vyjádřilo pouze 69% respondentů.

Otázka č. 19 se zabývala úrovní lyžařských schopností respondenta

Respondenti v Novém Bydžově se z 58% cítí jako středně či vysoce zdatní lyžaři. V HK podíl je vyšší a činí 70%. Tato otázka je však značně subjektivní. Vyjadřuje spíš pocity každého žáka než jeho skutečné lyžařské schopnosti.

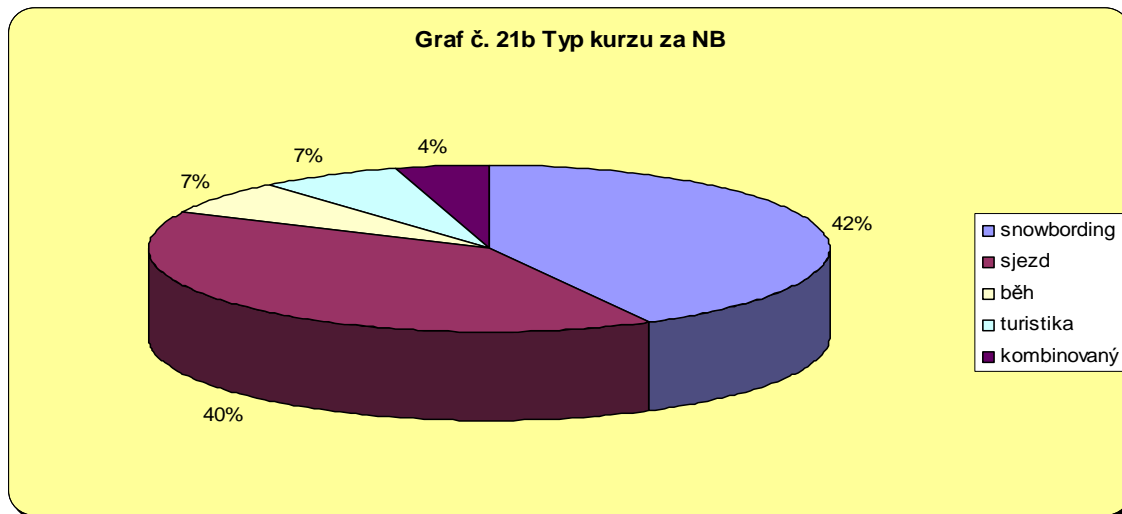
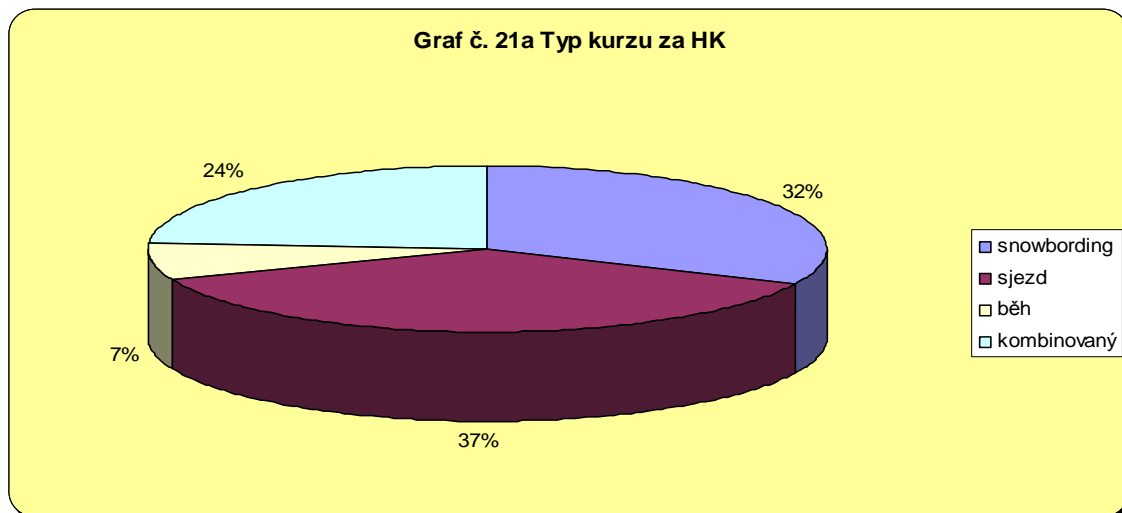
Otázka č. 20 se zabývala důvodem účasti na LVK

Z odpovědi vyplývá, že pouze 50% respondentů v HK se pozitivně vyjádřilo k pobytu na horách, ¼ dětí nemá vlastní názor a ¼ dětí se vyjádřila negativně.

Podstatně jiný trend je u respondentů v NB ¾ z nich na tuto otázku odpovědělo kladně k pobytu na horách a zážitky s přáteli, pouze ¼ negativně.

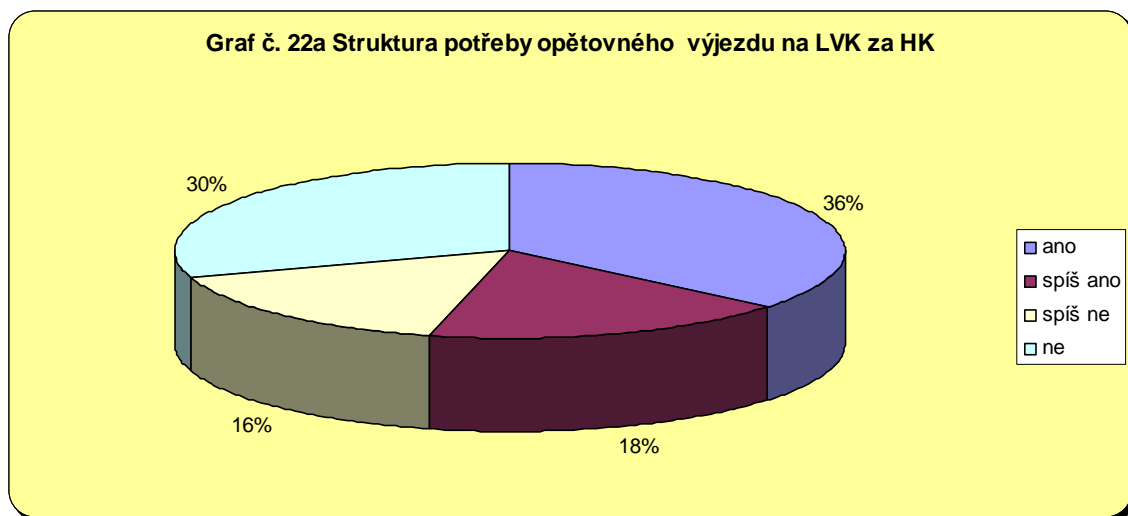
Otázka č. 21 se týkala, jakého typu kurzu by se chtěl respondent zúčastnit

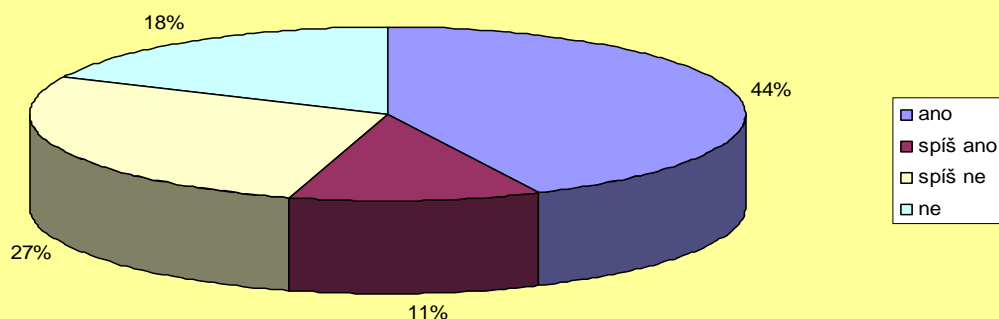
U respondentů v NB je ve stejné míře zastoupen zájem o snowboard a sjezdové lyžování. Dohromady tento podíl činí 82 %. V podstatě stejná situace je u respondentů v HK, kde tento podíl činí 69%. Zajímavé je však zjištění, že zájem o kombinovaný kurz v NB je pouze 4%, v HK tento podíl činí 24%. Stálo by za úvahu, aby pedagogové v NB se ve větší míře zabývali možností pořádání kombinovaného kurzu, neb zájem

o sjezdové lyžování a snowboarding je vyrovnaný. U obou dvou skupin je relativně malý zájem o běžecké lyžování. Tento malý zájem o běžecké lyžování se projevil i u otázky č. 5, která se zabývala nejzajímavějším zimním sportem z hlediska respondenta. Běžecké lyžování je však pevnou součástí lyžařských znalostí a je na pedagogích, aby běžecké lyžování pro děti zatraktivnili. Z mé předcházející pedagogické praxe vím, že pro děti z hor v této věkové skupině je běžecké lyžování atraktivnější než pro děti z ostatních lokalit. Dítě, které se od raného věku pohybuje na horách, dovede ocenit pěkné prostředí při dobrých klimatických podmínkách. Dalším důvodem je skutečnost, že pro lidi žijící ve vyšší nadmořské výšce jsou běžky přirozeným dopravním prostředkem, kdežto pro děti z níže položených míst ne.

Otázka č. 22 se opět zabývala spokojeností respondentů s absolvovaným kurzem a zajímalo mě, zda-li děti mají potřebu jet na tento kurz v dalším školním roce znovu.

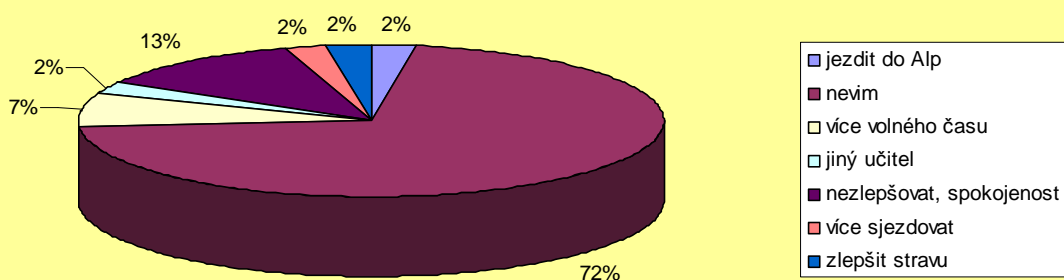
Graf č. 22b Struktura potřeby opětovného výjezdu na LVK za NB

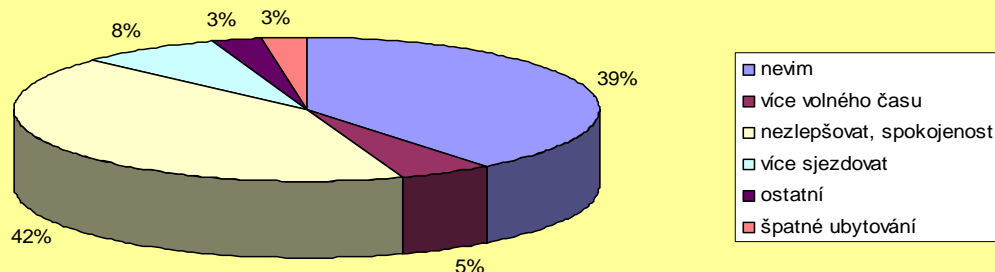
V tomto případě u obou skupin nadpoloviční většina by se ráda LVK zúčastnila ještě jednou. Toto je pozitivní zjištění a je vidět, že kurzy LVK mají v rámci výchovy mládeže své opodstatnění. V HK však 30% respondentů uvádí kategorické ne, v NB nemají potřebu se znova zúčastnit pouze 18% respondentů. Z toho jde odvodit, jak již bylo uvedeno u jiných otázek, že celková spokojenost žáků NB je větší.

Otázka č. 23 se zabývala náměty na zlepšení LVK

Graf č. 23a Struktura názorů na zlepšení LVK za HK

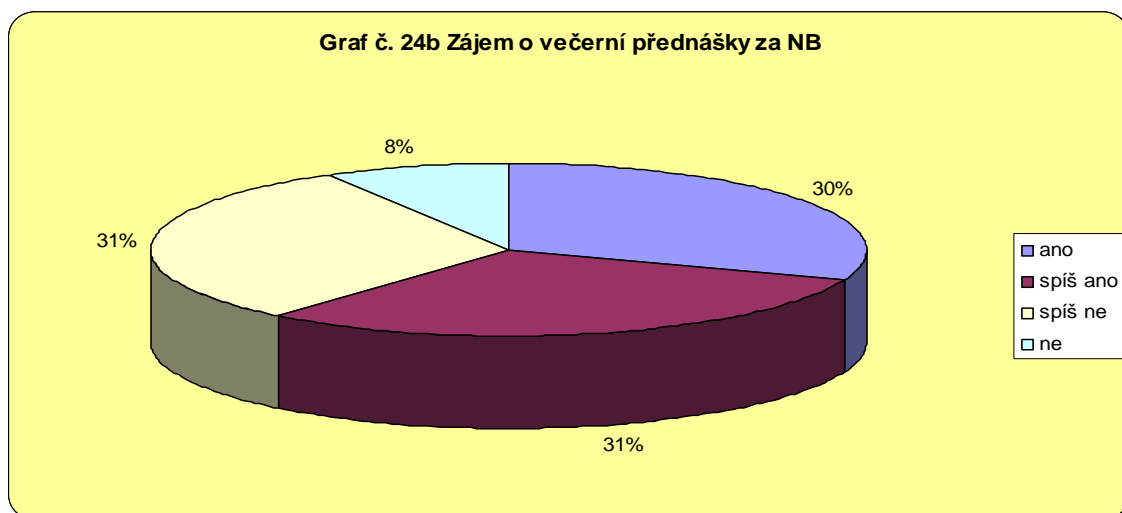
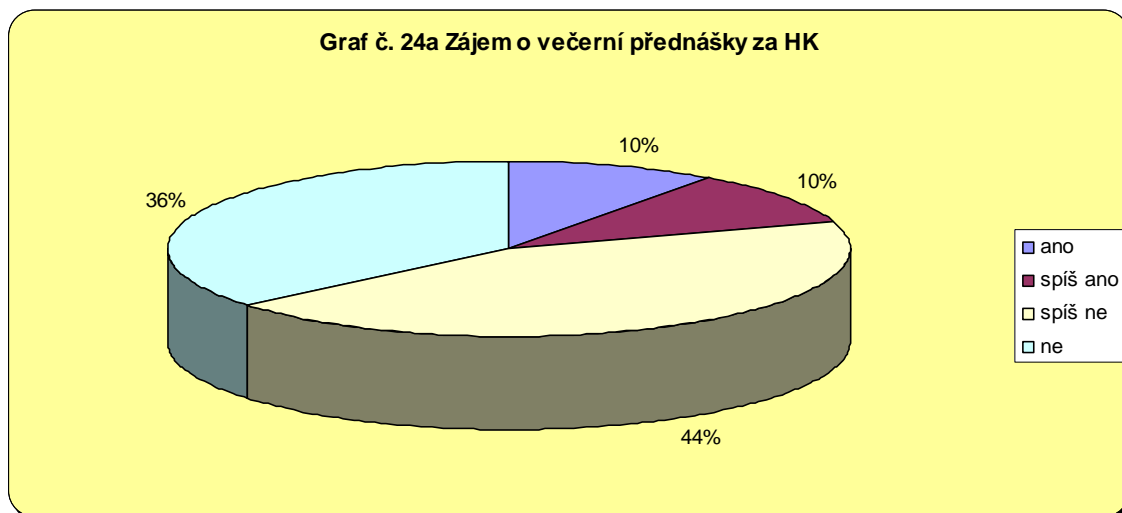

Graf č. 23b Struktura názorů na zlepšení LVK za NB

Respondenti v NB jsou v převážné míře se současnou podobou LVK spokojeni. Tento názor vyjádřilo 42% respondentů. Zhruba stejná výše respondentů (39%) nemá vlastní názor na zlepšení LVK, z čehož lze odvodit, že jsou se současnou podobou spokojeni, nepředkládají žádné alternativní návrhy. Odlišná situace je u respondentů v HK. I když zde odpovídali starší děti, téměř $\frac{3}{4}$ z nich neměla žádný názor a spokojených jich byla pouze 13%. Domnívám se, že respondenti v HK přistupují k LVK více povinně bez vlastní iniciativy, kurz berou jako součást povinné školní docházky. Stálo by za úvahu celou tuto problematiku u žáků v HK dát do širších souvislostí a snažit se dětem vštípit kladný vztah k horám a k volnočasovým aktivitám. K tomu se dá napomoci promítáním různých filmů s přednáškami o horách apod.

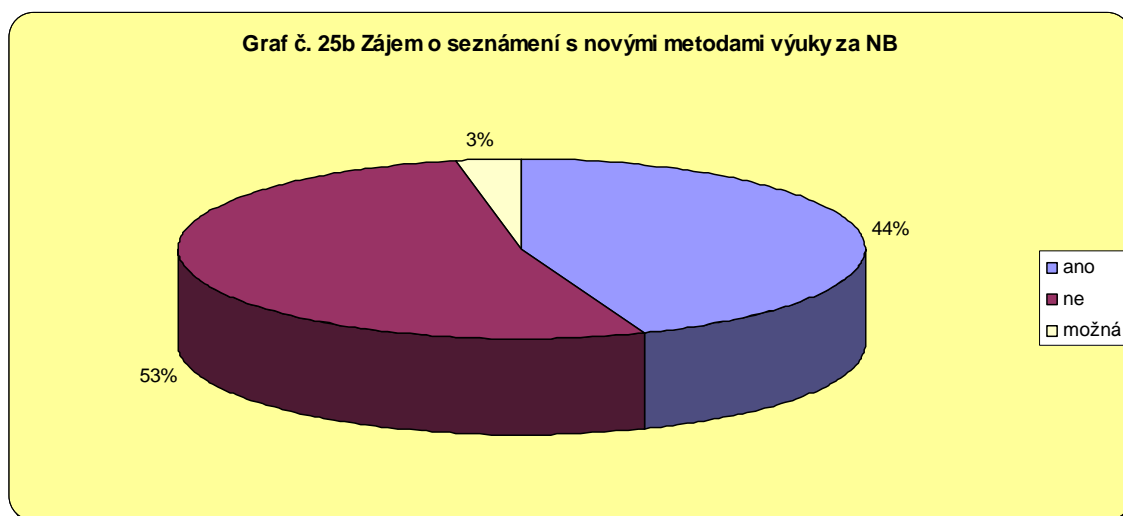
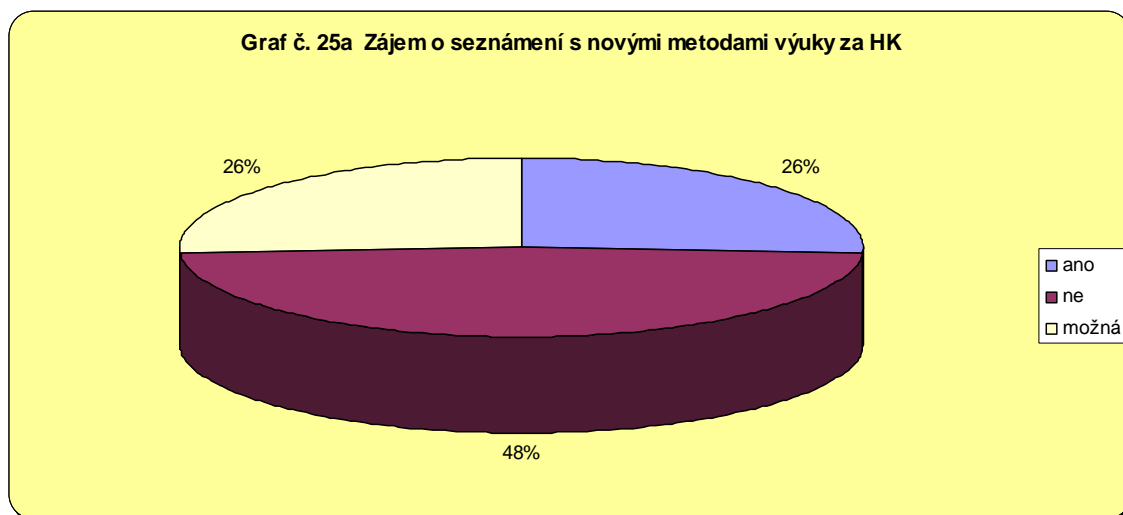
Otázka č. 24 zněla – zaujaly tě večerní přednášky o lyžování?

U respondentů v NB nadpoloviční většina žáků (61%) má zájem o večerní přednášky, protože mají zájem zlepšit své lyžařské techniky. Toto vidím jako velmi zajímavé zjištění a je třeba tyto večerní přednášky pro děti zatraktivnit pomocí nových audiovizuálních technik. Pouze 8% respondentů nemá zájem o tyto přednášky. Jiná situace je opět v HK. Zde pouze 1/5 respondentů má zájem se večer dále teoreticky vzdělávat, což oproti NB je podstatný rozdíl. Plných 36 % respondentů v HK říká kategorické **ne** k tomuto tématu. Jak jsem uváděla již výše, pedagogové v HK by se měli snažit více se věnovat problematice LVK a i večerní teoretické přednášky o lyžování zatraktivnit, aby se v dětech probudil zájem o danou problematiku. Zde je

nezastupitelná úloha pedagoga a ani sebelepší počítačová prezentace nemůže pedagoga nahradit. Je však pravdou, že pedagog nemůže změnit priority zájmů dětí během tak krátké doby. Jsou-li zvyklé trávit večery na diskotékách nebo u počítače, těžko je zaujme přednáška. Zde je však nezastupitelná úloha rodiny, která by měla snažit nasměrovat svého potomka k osvojení základních hodnotových priorit života. Škola v žádném případě nemůže nahradit rodinu. Může ji pouze doplnit či rozvíjet.

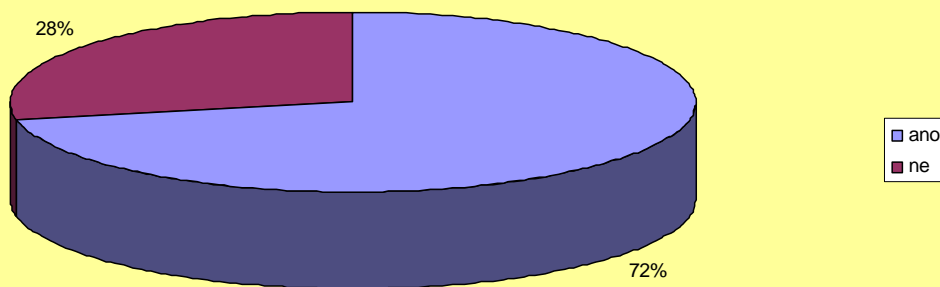
Otázka č. 25 navazovala na předcházející a zjišťovala, zda-li by respondenti chtěli seznámit s novými metodami výuky lyžování např. prostřednictvím AV techniky

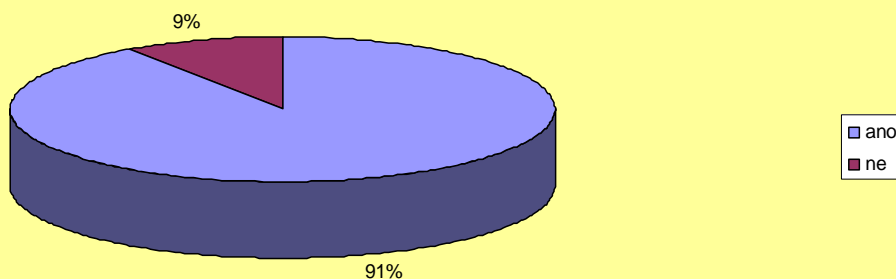
Zde struktura odpovědí za NB a HK je značně odlišná. Lze usuzovat, že děti netuší, co jsou nové metody výuky. Respondenti v NB pouze ve 3% uvedli odpověď možná, zatímco v HK odpověď možná uvedlo 26% respondentů. V NB 44% respondentů má zájem se seznámit s novými metodami, zatímco v HK činil tento podíl 26%.

Otázka č. 26 se týkala kvality ubytování

Graf č. 26a Spokojenost s ubytováním za HK

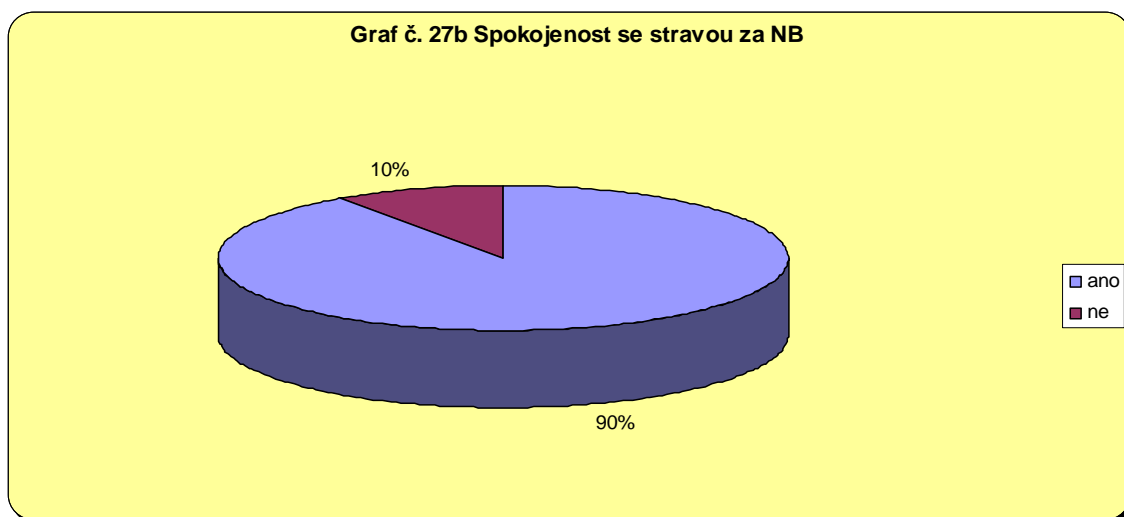

Graf č. 26b Spokojenost s ubytováním za NB

Respondenti z NB vyjadřují absolutní spokojenost s ubytováním, zatím co v HK podíl spokojených respondentů činí 72%.

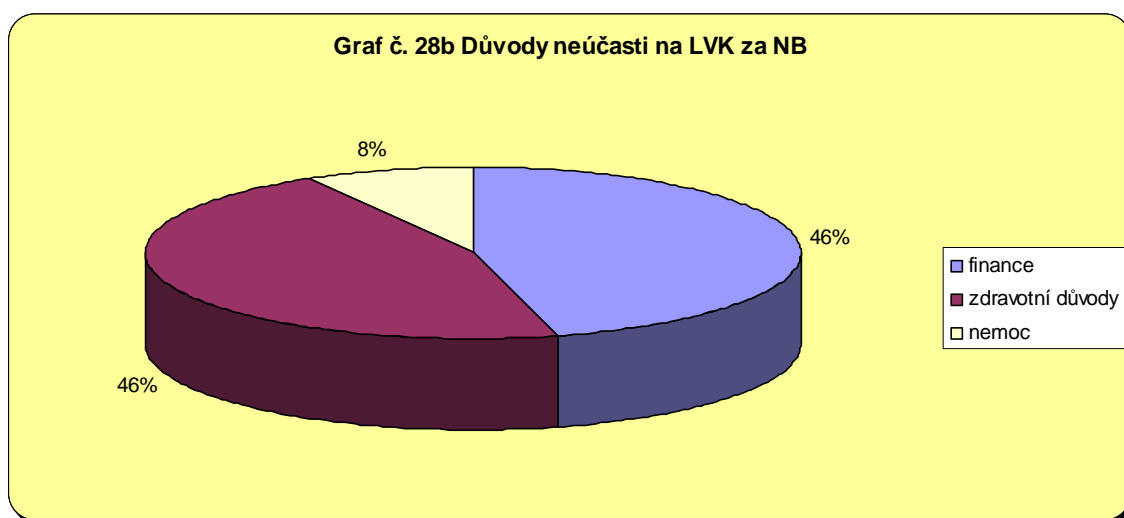
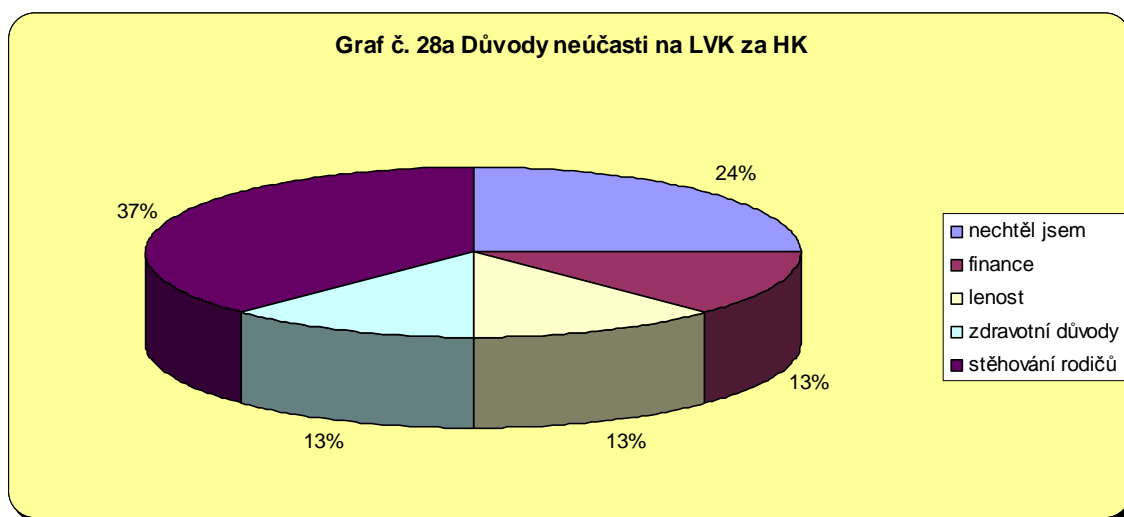
Otázka č. 27 se týkala spokojenosti se stravou

Podíl kladných odpovědí je zhruba stejný jako u předcházející otázky. Absolutní spokojenost se stravou novobydžovských dětí je způsobena tím, že na kurzech vaří vlastní kuchař a dětem dovede splnit téměř jakékoliv jejich přání. To vede také k tomu, že na kurzech pořádaným ZŠ NB vládne rodinná atmosféra. Kurz je pořádaný

v pronajaté chatě a děti se přímo podílí na chodu kurzu. Tím se dociluje i větší sounáležitosti a následně celkové spokojenosti s kurzem.

Otázka č. 28 se týkala důvodu neúčasti na LVK

U respondentů v NB téměř 46 % odpovědí uváděla nedostatek financí a 46% zdravotní důvody, Domnívám se, že děti neodpověděly na tuto otázku pravdivě a finanční důvody skrývaly za zdravotní důvody. U respondentů je jednoznačný důvod neúčasti finance. Tento negativní stav již nejde zlepšit, neb ze strany školy je uděláno maximum. Škola

v Novém Bydžově umožňuje dětem si půjčit v dostatečném množství lyžařskou výbavu ve škole a za samotný kurz děti platí cca 1 500 Kč. Jiná situace je v HK. Finanční důvody uvádí 13% respondentů, stejný podíl činí zdravotní důvody a lenost. V HK vysoký podíl dětí se nezúčastnil z důvodu stěhování rodičů.

7. Diskuse

Dotazníkovou akci jsem prováděla na dvou základních školách. Celkem bylo rozdáno 130 dotazníků. Zkoumaný výzkumný soubor představuje odpovědi ze sta dotazníků. Rozdíl třiceti dotazníků spočívá v tom, že některé dotazníky byly vyplněny pouze částečně a některé značně chaoticky a nepřehledně. Tyto dotazníky byly z dalšího mého šetření vyjmuty. Výsledky jsou uvedeny vždy ve dvojici grafů a to za každé město samostatně.

Děti v Novém Bydžově mají vyšší zájem o zimní sporty. Na tuto otázku odpovědělo v Novém Bydžově kladně 76 % dětí v Hradci Králové 68% dětí. Je alarmující, že v HK poloviny dětí nemá vůbec zájem o žádný zimní sport, v NB je to pouze 28% dětí. Ukazuje se trend, že ve větších městech děti v zimním období mají možnost zapojit se do halových sportů (atletika) nebo žijí pasivním způsobem života. Je zarážející, že polovina dětí v HK je takto pasivních. Děti v NB přivedla k lyžování hlavně škola. Na malém městě, kde je omezující nabídka různých sportovních aktivit, je lyžování stále v popředí zájmu dětí. Jak bude poukázáno dále, ZŠ Karla IV. tuto roli plní výborným způsobem, ve všech směrech je dětem nápomocna. Ze zkoumaného souboru se potvrdila skutečnost, že mezi těmito dvěma městy je dost odlišná sociální úroveň rodin. Zajímavá je skutečnost, že obě města leží ve východočeském regionu 30 km od sebe, ale odpovědi na mnoho otázek má stejný trend, který právě odpovídá ekonomické situaci v rodině. Vzorek sta dětí je dostatečně reprezentativní, aby eliminoval náhodné jevy. V HK má vlastní výbavu 68% dětí, při nižším zájmu o zimní sporty, v NB má vlastní výbavu 58% dětí při vyšším zájmu o lyžování. V NB je vybudován velmi dobrý vztah mezi školou a žákem. Škola za vlastní finanční prostředky nakoupila lyžařskou výbavu, aby ji bezplatně zapůjčila žákům, kteří nemají dostatek finančních prostředků na pořízení vlastní lyžařské výbavy. Tato školní výbava

se každým rokem částečně obnovuje. Z tohoto důvodu v NB neuvažuje o nákupu vlastního vybavení 78% žáků a v HK 64%. Z odpovědi na další otázky vyplývá, že děti v NB resp. jejich rodiče uspořené finanční prostředky věnují pobytu na horách. Pro pořádání LVK je důležité zjištění, že omezující činitel není vybavenost dětí lyžařskou výbavou. Děti mají výbavu vlastní (HK) nebo mají možnost si ji půjčit (NB) Eventuelní nezájem o lyžařské aktivity nelze zcela vysvětlovat nedostatkem finančních prostředků.

V NB pro 32% dětí je omezující činitel čas. V HK tento podíl činí 56%, přitom však polovina dětí v HK se žádnému zimnímu sportu nevěnují. Z toho lze usuzovat, že v HK děti tráví čas více pasivně, nebo jinou sportovní aktivitou. Z odpovědí u otázek, které zjišťovaly spokojenost s lyžařským kurzem v HK, děti LVK berou jako jednu ze školních povinností. Z odpovědí žáků v NB vyplývá ztotožnění zájmu školy a rodičů. Děti v NB jsou spokojeni s rozčleněním do výkonnostních družstev, s úrovní ubytování či stravování. Děti v HK se negativně vyjadřují téměř ke všemu. Úroveň instruktora kladně hodnotí v NB 85% žáků, v HK pouze polovina. Z odpovědí vyplynul pozitivní závěr, že 2/3 dětí je spokojeno s tuzemskými lyžařskými středisky. Žádná odpověď nenaznačovala požadavek realizovat kurzy v jiných lokalitách. Odpovědi též ukázaly, dlouhodobý nezájem dětí o běžecký sport. Běžky jsou na okraji zájmu, hlavní přízeň dětí je věnována stejným dílem sjezdovému lyžování a snowboardu. Úkolem pedagogů by mělo být pokusit se běžecké lyžování dětem zatraktivnit tak, aby se stalo součástí jejich životního stylu.

V NB celkovou spokojenost s LVK vyjádřilo 42 % dětí a v HK je to pouze 13% dětí. Žáci v NB se i po večerech v rámci LVK chtějí seznamovat s novými trendy v této oblasti.

Hypotéza č. 1 uvažovala, zda-li žáci v HK vzhledem k vyšší životní úrovni krajského města mají větší zájem o zimní sporty, než žáci v NB. Tato hypotéza se nepotvrdila, ba naopak. Analýzou se došlo k závěru, že trend je přesně opačný. Žáci v NB mají o zimní sporty větší zájem. Ukazuje se, že limitujícím faktorem LVK není nedostatek finančních prostředků.

Hypotéza č. 2 se zabývala tím, zda-li je zájem o opakovanou účast žáků na výcvikových kurzech vzhledem k jejich finanční dostupnosti větší u žáků z NB než

u žáků v HK. Tato hypotéza se též nepotvrdila, zájem o opakovanou účast na LVK je u obou měst stejný, i když je pravdou, že v NB je nepatrně vyšší.

Hypotéza č. 3 se zabývala tím, zda-li žáci na LVK jezdí z vlastní iniciativy, nebo to berou jako povinnost. Analýzou jsem dospěla k názoru, že jednoznačně jako povinnost to berou žáci HK, zatímco žáci v NB jezdí na LVK se zájmem.

8. Závěr

Ve své práci jsem se zaměřila na problematiku ovlivnění zájmů žáků o LVK z hlediska působení školy a rodiny. Potvrdila jsem předpokládanou odlišnost v rodinách dětí z venkova či malého města, neboť ZŠ v NB je spádovou školou kam dojíždí velké množství dětí z okolních vesnic, v porovnání s vlivem rodin z velkoměsta, HK.

Má práce má obecný charakter, proto se nezabývám konkrétními rodinami, ale snažím se o obecnou formulaci dané problematiky. Z tohoto důvodu jsem si vybrala soubor dětí, které navštěvují základní školu v Hradci Králové a základní školu v Novém Bydžově. Vědomě jsem volila tato dvě města neb již 12 let působím v DDM při ZŠ v Novém Bydžově. Svojí prací jsem dospěla k velmi zajímavým výsledkům, že i když je vzdálenost mezi těmito dvěma městy pouhých 30 km, analýzou se potvrdil předpoklad, že soubor dětí v Hradci Králové uváděl téměř ve všech případech jiné odpovědi, než žáci v Novém Bydžově. Nejedná se o odpovědi na jednu či dvě otázky, ale každý soubor vyjadřoval jiné trendy ve svých názorech. Nutno podotknout, že odpovědi za daný soubor byly ve všech případech logické a neprotiřečily si. Kladným zjištěním v mé práci je to, že zájem dětí o LVK není determinován přímo finanční situací v dané rodině, ale celkovým přístupem školy. Zájem dětí na malém městě je o LVK vyšší neb není dostatečná šíře jiných zájmových nabídek a pro děti je LVK silným zážitkem.

LVK mají značnou historii a jsou součástí školních osnov již řadu let. Z analýzy odpovědí žáků vyplývá, že je třeba i této zaběhnuté oblasti věnovat pozornost a snažit se reflektovat změny ve stylu života. Úlohou školy je zajistit organizační zabezpečení kurzu, ale i umožnit dětem, u kterých se doposud neprojevil zájem o lyžování, vtáhnout

je do atmosféry lyžařského sportu. Škola, která chce být v této oblasti úspěšná, by měla vytvořit takové zázemí, aby i žáci, kteří doposud nikdy nestáli na lyžích, měli možnost bezplatného zapůjčení lyžařské výstroje a následně účasti na LVK.

Seznam použité literatury:

- 1) PhDr. Ilona Vodičková, Ph.D, doc. PhDr. Miloš Příbramský CSc Základy lyžování dětí – ISBN 80-7083-914-7
- 2) Metodický pokyn k o organizaci lyžařského výcviku žáků – vydalo MŠMT ČR č.j. 24 799/93-50 dne 6.12.1993
- 3) J. Soukup, Lyžování podle alpských lyžařských škol, Olympia, Praha 1991
- 4) Příbramský M., Lyžování 1.vyd. Praha:Grada Publishing, 1999, ISBN 80-7169-786-9
- 5) Gnad,T. a kolektiv: Kapitoly z lyžování . Praha 1. vydání, Karolinum, 2001. 240 s. ISBN 382-065-01,
- 6) www.rokytnice.com

D O T A Z N Í K

Analýza účasti žáků na lyžařském výcvikovém kurzu na základních školách

Jmenuji se Lenka Drobná a jsem studentkou 3.ročníku Pedagogické fakulty Karlovy univerzity obor vychovatelství. Tento anonymní dotazník, který bude sloužit jako podklad pro bakalářskou práci, mi pomůže zjistit obecný zájem žáků na lyžařském výcvikovém kurzu na základních školách. Prosím Vás tedy o jeho důkladné vyplnění a pravdivé zodpovězení otázek. Správnou odpověď zaškrtněte, případně doplňte chybějící údaje. Předem děkuji za vyplnění dotazníku.

1. Pohlaví:

a) chlapec b) dívka

2. Kolik ti je let?

3. Zajímáš se o zimní sporty?

a) ano b) spíš ano c) spíš ne d) ne

4. Provozuješ aktivně nějaký zimní sport (napíš jaký)?

5. Který ze zimních sportů je pro tebe nejzajímavější?

a) sjezdové lyžování	b) snowboarding	c) běžecké lyžování
d) zimní turistika	e) žádný	f) jiná možnost

6. Kdo tě přivedl k zimním aktivitám?

a) rodiče	b) prarodiče	c) sourozenci
d) kamarádi	e) jiná možnost	f) škola prostřednictvím kurzu

7. Jak často jezdíš na hory?

a) nejždím	b) pouze na LVK pořádaný školou
c) 1 x měsíčně	d) vícekrát měsíčně

8. Kam jezdíš na hory?

a) Česká republika	b) Rakousko	c) Slovensko
d) Francie	e) Itálie	f) ostatní

9. Máš svoje vlastní lyžařské vybavení?

a) ano b) spíš ano (jen část) c) ne

10. Máš možnost půjčit si lyžařské vybavení na Vaší škole?

a) ano b) spíš ano (jen část) c) ne

11. Uvažuješ o zakoupení vlastní lyžařské výzbroje?

a) ano b) spíš ano c) spíš ne d) ne

12. Jakou částku jsi schopen/a (rodiče) za výzbroj zaplatit ? _____

13. Co tě omezuje v provozování lyžování?

Peníze: a) ano b) spíš ano c) spíš ne d) ne

Vybavení: a) ano b) spíš ano c) spíš ne d) ne

Velká vzdálenost od středisek: a) ano b) spíš ano c) spíš ne d) ne

Zdravotní stav: a) ano b) spíš ano c) spíš ne d) ne

Nepodpoření od rodičů: a) ano b) spíš ano c) spíš ne d) ne

Nedostatek času:	a) ano	b) spíš ano	c) spíš ne	d) ne
Jiné zájmy	a) ano	b) spíš ano	c) spíš ne	d) ne

14. Kolik kurzů jsi absolvoval/a na základní škole?

a) 1	b) 2	c) více než 2	d) žádný
------	------	---------------	----------

15. Jakou formou pořádá Vaše škola lyžařský výcvikový kurz?

Jednodenní	a) ano	b) ne
Víkendové	a) ano	b) ne
Týdenní	a) ano	b) ne

16. Byl lyžařský výcvikový kurz pro Vaši rodinu finančně náročný?

a) ano	b) spíš ano	c) spíš ne	d) ne
--------	-------------	------------	-------

17. Byl/a jsi spokojený/á s výukou lyžování v rámci lyžařského výcvikového kurzu?

a) ano	b) spíš ano	c) spíš ne	d) ne
--------	-------------	------------	-------

18. Co jsi považoval/a za nedostačující?

Kvalita výukových schopností učitele:

a) ano	b) spíš ano	c) spíš ne	d) ne	
Organizace do skupin:	a) ano	b) spíš ano	c) spíš ne	d) ne
Vybavení:	a) ano	b) spíš ano	c) spíš ne	d) ne
Terén:	a) ano	b) spíš ano	c) spíš ne	d) ne
Ubytování:	a) ano	b) spíš ano	c) spíš ne	d) ne
Počasí:	a) ano	b) spíš ano	c) spíš ne	d) ne

19. Na jaké úrovni jsou tvoje lyžařské schopnosti?

a) začátečník	b) mírně pokročilý
c) středně pokročilý	d) vysoce pokročilý

20. Proč ses chtěl/a zúčastnit lyžařského výcvikového kurzu?

21. Na jaký typ kurzu bys chtěl/a jet?

- a) snowboarding b) sjezd c) běh
- d) zimní turistika e) kombinovaný

22. Kdyby byla možnost účastnit/a by ses znovu lyžařského výcvikového kurzu?

- a) ano b) spíš ano c) spíš ne d) ne

23. Tvůj názor na zlepšení LVK

24. Zaujaly Tě večerní přednášky o lyžování?

- a) ano b) spíš ano c) spíš ne d) ne

25. Zajímalo by Tě se seznámit s novými metodami výuky o lyžování např. prostřednictvím audiovizuální techniky?

26. Byl jsi spokojen s ubytováním ?

27. Byl jsi spokojen se stravou?

28. V případě, že jsi se neúčastnil/a LVK, z jakých důvodů ?

Seznam zkratek

LVK – lyžařský výcvikový kurz

NB – Nový Bydžov

HK – Hradec Králové